КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 60 (7450). ● 26 март, 1981 йил ◆ ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

Мукофотлар топширилди

24 март куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида тантанали вазиятда давлат мукофотларини топшириш маросими бўлиб ўтди.

Ун ва ундан кўпроқ бола туғиб тарбиялаган аёллар «Қаҳрамон она» орденини олдилар. Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида капролактам ишлаб чиқариш комплексини барпо этиш ва ишга туширишда ўрнак кўрсатган қурувчиларнинг катта бир группасига, 1980 йилда рекорд миқдорда — 6 миллион 237 минг тонна пахта етиштириш ва давлатга сотиш соҳасида муваффақиятларга эришганликлари, пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан ўнинчи беш йиллик планларини ошириб бажарганликлари учун деҳқонларга, фан ва маданият арбобларига Октябрь Революцияси, Халқлар дўстлиги, «Ҳурмат Белгиси», «Меҳнат шуҳрати» орденлари, СССР медаллари топширилди. Республиканинг фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари ҳам топширилди.

Юксак мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев топширди. (ЎзТАГ).

МАТБУОТНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

КПСС XXVI съездининг тарихий қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Марказий Комитет номидан қилган Ҳисобот доклади совет халқининг диққат марказида турибди, мамлакатнинг бутун ҳаётига самарали таъсир бахш этмоқда. Съезд ҳужжатлари ғояларнинг бойлиги ва теранлигини ҳар бир коммунистга, ҳар бир совет кишисига етказиш, уларни Ватан фаровонлиги йўлидаги ишлар ва янги-янги зафарларда мужассамлаштириш — муҳим умумпартиявий вазифадир. Шу муҳим ишда матбуот, телевидение, радио, китоб нашриётлари катта ўрин эгаллайди.

«Бизнинг партиямиз совет журналистларининг кўп минг кишилик отрядига эўр ишоч билан қарайди, уларнинг оғир меҳнатини ғоят қадрлайди, — дейилган эди КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида. — Табиийки, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларимизнинг ҳамиша партия ва умумхалқ жамоатчилик фикрининг чинакам минбари бўлиб қолишидан ҳаммамиз манфаатдормиз».

Жамиятимиз ҳаётида матбуотнинг ролига берилган юксак баҳо оммавий информация воситалари ходимларини партия иши, партия идеаларининг тантанаси учун активроқ курашишга руҳлантиради ва уларнинг зиммасига катта бурч юклайди. Улар газета саҳифаларида, радио, телевидение эшитиришларида КПСС XXVI съездининг ғояларини кенг кўламда тушунтириб бериши, меҳнат коллективларини беш йиллик биринчи йили ва умуман беш йиллик планларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишни ўзларининг энг биринчи бурчлари деб билмоқдалар.

Матбуот органларида кенг ўрин ишғол этиши керак бўлган масалалар доираси катта. КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладидаги энг муҳим назарий қоидаларни тушунтиришга алоҳида эътибор бериш лозим. Газеталар ва журналлар пропагандистлар, агитаторлар, докладчилар, сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасининг тингловчиларига ёрдам учун оммабоп суҳбатлар, шарҳлар эълон қилиб боришлари, меҳнаткашлардан тушадиган саволлар ва хатларга асосли жавоблар бериб боришлари зарур. Бугунги кунда кўпгина газеталар, телевидение, радио «КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширамиз», «Съезд ғоялари бунёдкорлик ишига айлансин!», «Экономика тежамли бўлиши керак!», «Беш йиллик марралари!» деган рубрикалар остида мақолалар, эшиттиришлар бермоқда. Партиянинг иқтисодий ва социал режаларини очиб беруви мазмунли материаллар эълон қилинмоқда. Съездан кейин бошланган ижодий изланиш бўшашмаслиги керак, уни давом эттириш, янги самарали иш шаклларини излаш ва топиш зарур.

Ҳамма нарса инсон учун, ҳамма нарса инсон фаровонлиги учун деган сўзлар партиянинг программасида қўйилган доимий талаблардир. Мамлакатимизни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг съезд қабул қилган асосий йўналишлари шу принципга бўйсундирилган. Экономикани интенсив ривожлантириш, самарадорлик ва сифатни ошириш, фан-техника тараққиётини тезлаштириш, меҳнат унумдорлигини орттириш йўллари билангина белгиланган марраларга эришиш, меҳнаткашларнинг фаровонлигини тағин ҳам юксалтириш мумкин. Матбуот экономика резервларини қунт билан таҳлил этиб бормоғи, уларни очиб ишга солмоғи, ҳамма ерда мавжуд илғор тажрибаларнинг жорий этилишига эришмоғи керак. Партия ташкилотларининг энг муҳим вазифалари, партия ва хўжалик раҳбарлигининг услуб ва методларини такомиллаштириш редакцияларининг узоқ муддатли планларида акс эттирилмоғи лозим. Иқтисодий ва ишлаб чиқариш ҳаётининг энг муҳим масалаларини кенг омма муҳокамасига дадилроқ қўявериш керак. Редакция коллективлари, уларнинг партия ташкилотлари ўз ишларини КПСС XXVI съездининг қарорларини муваффақиятли бажаришга ёрдам берадиган тарзда ташкил қилишлари лозим.

Ишнинг ғоятда самарали ва сифатли бўлмоғи учун бошланган социалистик мусобақани ёритиб бориш, москволикларнинг «1981 йил топшириқларини 7 ноябргача бажарамиз!» деган шиор остидаги ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаш газеталар, журналлар, телевидение ва радионинг алоҳида эътиборига сазовордир. Бу борада қизиқарли, керакли анча-мунча ишлар қилинмоқда. Аммо кўпгина матбуот органлари муваффақиятга олиб борадиган йўлларни ҳамон дадил кўрсатиб бермаяпти, баббаравар шароитларда бўлган икки ёки бир иеча коллективларнинг иш натижалари ҳамиша ҳам моҳирлик билан таққослаб кўрсатилмаяпти, социалистик мажбуриятларнинг бажарилиш якунларини чиқаришда унинг ошкоралиги ҳамма ерда ҳам тўла таъминланмаяпти; қимматли ташаббусларни ишчанлик матонат билан қўллаб-қувватламоқ, редакцияларнинг зарбдор қурилишлар устидан оталиғини ривожлантирмоқ, ишлаб чиқаришда коммунистларнинг пешқадамлик ролини кўрсатиб бермоқ лозим. Газета саҳифаларида, телевиденеда ишни севадиган миришкор кишилар тўла кўрсатилмоғи лозим.

Совет публицистикаси ҳазнасида совет турмуш тарзи тўғрисида, пролетар интернационализми принциплари, КПССнинг ленинча халқаро сиёсати ҳақида тўлиқинланиб ёқин ҳикоя қилиб бера оладиган, буржуа идеологиясига, социализмга бўҳтонлар ёғдирувчи кимсаларга зарба бера оладиган воситалар озмунча эмас.

Съезд қарорларини пропаганда қилиш — жонли, ижодий ишдир. Бу ерда расмиятчилик, шовқин-сурон, дабдабабозликка ўрин йўқ. Аксинча, мазмун, сўз, баён этиб бериш шаклига жонкуярлик билан муносабатда бўлиш тақозо этилади. Аммо баъзи марказий, республика ва область газеталарининг съезддан кейин берган дастлабки материалларини анализ қилиш шундан далолат берадики, уларда мавзуларни ишлаб чиқишда ҳозирча янгилик ва теранлик етишмаяпти, кўпинча эски материаллар ўзига хос тарзда «ағдариб» бериляпти, мазмунан саёз материаллар дабдабали катта-катта «сарлавҳалар» остида босиляпти. Бунга йўл қўйиб бўлмайди.

Ўткир мавзуларни четлаб ўтмаслик, мушкул масала деб аталмиш масалаларни қаламга олишдан чўчимаслик, одамлар билан суҳбатлашганда сийқаси чиққан ибораларни ҳамда чайналган тайёр гапларни ишлатмай, жонли ва мароқли сўзлашиш керак. Партия съезднинг совет журналистларига берган накази ана шундай.

Партия комитетлари матбуотнинг ташкилотчилик ва тарбиявий имкониятларидан тўла фойдаланишлари, матбуотнинг илғор тажрибани пропаганда қилувчи, шунингдек танқидий мақолалар таъсирчанлигини оширишлари, танқидни бўғишга, танқид учун таъқиб этишга ўринувчиларни жазолашлари керак.

«Газета ёки журналда босиб чиқариладиган ҳар бир мақолани, телевиденне ёки радионинг ҳар бир эшиттиришини фэктларнинг ҳаққоний ва оператив баён этилишигина эмас, уларнинг чуқур анализ қилиб берилишини, жиддий умумлаштирмаларни ҳам кутаётган кишилар билан жиддий гап олиб бориш деб қараш керак,—деди ўртоқ Л. И. Брежнев.— Биз совет журналистлари матбуотимизнинг кўп миллионли активлари билан биргаликда партия журналистикасининг ленинча принциплари ва анъаналарига амал қилган ҳолда ҳамиша юксак даражада ижтимоий активлик кўрсатиб, масъулиятни сезиб иш кўрадилар, деб умид қиламиз!».

Совет журналистлари бу илҳомбахш даъватни юксак масъулият ҳислари билан қабул қилдилар. Улар бундан буён ҳам ўз куч-қувватлари ва қобилиятларини партия билан халқнинг буюк ишига, марксизм-ленинизм ғояларининг тантанасига бағишлайверадилар.

(«ПРАВДА»нинг 25 март сонидаги бош мақоласи).

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари кўклам экиш кампаниясига ҳар томонлама тайёргарлик кўришмоқда. Барвақт, соз қилиб тайёрланган техника дала бошларига келтирилмоқда. Колхоз правленнеси, партия ташкилоти область пахтакорлар Советининг дала ишларида сифат ва самарадорликка эришиш ҳақидаги тавсияларини ишлаб чиқиб, муҳим тадбирлар белгилади.

Суратларда: (чапда) экиш техникаси далага чиқиши олдидан, (ўнгда) хўжалик трактор устахонаси назоратчи механиги Баҳодир Рўзматов ва энтомолог-агроном Рихсибой Жумановлар тайёр агрегатларни кўздан кечиришмоқда.

У. Ҳамидов фотолари.

КЕЧА ТОШКЕНТДА ЎЗБЕКИСТОН МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ VII «САНЪАТ БАЙРАМИ» ОЧИЛДИ

ЁШ АВЛОД КУЙЛАЙДИ...

Мактаб ўқувчиларининг VII «Санъат байрами» кўрик-конкурси республикамиз маданий ҳаётида катта воқеадир. Айниқса, бу тадбирнинг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди бўлиб ўтган йилда ўтказилаётганлиги диққатга сазовор ҳодисадир.

Ёш талантларнинг бундай оммавий конкурси бизнинг республикамизда маданият тараққиёти қанчалик юксалганлигидан гувоҳлик беради.

Ўзбекистонда 7465 та умумтаълим, 277 та музика мактабларида, пионер ва мактаб ўқувчиларининг уйи ва саройларида болалар қўшиқ айтиш, музика, тасвирий ва хореография санъатлари сирлари асосларини ўрганмоқдалар.

25—30 март кунларида Тошкентда ўтадиган республика конкурсида район, шаҳар ва область кўриклари ғолибларидан жами икки мингга яқин мактаб ўқувчилари иштирок этиб, санъатнинг 19 жанри бўйича ўз истеъдодларини кўрсатадилар.

«Санъат байрами» кўрик-конкурси иштирокчилари музика мактаблари, пионерлар уйи ва саройлари, умумтаълим мактаблари ва концерт залларида ўтказилиб, унда Ўзбекистонга танилган адабиёт, санъат ва маданият арбоблари иштирок этадилар.

Болаларни қизиқарли ва сермазмун учрашувлар кутади.

160-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ БАЙРОҒИДА — «ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ» ОРДЕНИ

КАФТИ ШАҲАР КЎТАРМОҚДА

Социалистик Чирчиқ қиёфаси йилдан-йилга гўзаллашиб, мафтункор бўлиб бормоқда. Унинг бағрида янги-янги саноат корхоналари, уй-жой массивлари, ҳашаматли маданий-маиший муассасалар қад кўтариб турипти. Шаҳарнинг камол топиб, ҳозирги гўзал қиёфани касб этишида 160-қурилиш трести коллективининг хизмати катта бўлди. Бунёдкорлар шаҳарни ўз кафтларида кўтармоқдалар, десак муболаға қилмаган бўламиз.

Зиммасидаги масъулиятли ва шарафли вазифани чуқур ҳис қилиб меҳнат қўйнида жавлон ураётган бинокорларнинг ғайрат-шижоати таҳсинга сазовордир. Улар давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришда доим яхши натижаларга эришмоқдалар. Қурилиш ишлаб чиқаришини тинмай такомиллаштириш, индустрия базасини мустаҳкамлаш, бинокорлик машина-механизмларидан, турли-туман материаллардан самарали фойдаланиш, социалистик мусобақани яхши йўлга қўйиш коллектив муваффақиятининг гарови бўлмоқда.

Трест бинокорлари, айниқса, ўнинчи беш йиллиқда унумли ва сифатли ишладилар. Халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган қатор саноат объектларини барпо этишди. Қўплаб турар-жой бинолари, мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қуриб бердилар. Беш йиллик топшириқ ҳамма асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича тўла ва знёдаси билан адо этилди.

Коллектив ноёб объект ҳисобланган капролактам комплекси қурилишида ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатиб ишлади. Кўп жиҳатдан уларнинг фидокорона меҳнати туфайли комплекс мисли кўрилмаган қисқа муддатларда қуриб битказилди. Юзларча миллион сўмлик турадиган бу ишлаб чиқариш қуввати бор-йўғи қирқ икки ой давомида қад кўтарди.

Бунёдкорлар ўнинчи беш йиллик давомида қатор бошқа объектлар қурилишини ҳам олиб бордилар. «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи янги қувватлар фойдаланишга топширилди. Шаҳардаги бошқа саноат корхоналарини реконструкция қилиш буйича ҳам катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилди.

Қўли гул бунёдкорлар ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилида жуда самарали ишладилар. Зиммаларидаги барча вазифаларни муваффақиятли адо этишди. Ишга тушиши белгиланган барча объектлар тўла қўлдан чиқарилди. Қурилиш товар маҳсулоти ҳажми 57 миллион сўмликдан кўпроқни ташкил этди. Бу пландагига нисбатан 18 процент кўпдир. Коллектив ўз кучи билан қурилиш-монтаж ишлари топширигини 130 процент қилиб адо этди. Қўшимча амалга оширилган иш ҳажми 4,5 миллион сўмликдан ортиқроқ бўлди.

Қурувчилар уй-жойларни фойдаланишга топшириш соҳасида ҳам катта ютуққа эришишди. Бир йил давомида чирчиқлиларга салкам 60 минг квадрат метр саҳни турар-жойлар совга қилинди. Бу йиллик план 111 процент қилиб уддаланди демакдир. Уйларда юзлаб кимёгарлар, металлурглар, транспортчилар ва бошқа касб эгаси бўлган меҳнаткашлар оилалари ҳовли тўйлари ўтказишди. Мактаблар, боғча-яслилар қурилиши соҳасида ҳам планда белгиланган маррадан анча ўзиб кетилди.

Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, илғор иш усулларини қўлланиш, айниқса, бригада пудратини кенг жорий қилиш туфайли меҳнат унумдорлиги ортиб, иш ҳақи фондидан ончагина тежаб қолиняпти. Ўтган йили ҳар бир ишловчи ҳисобига амалга оширилган қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 7526 сўмни ташкил этди. Бу нормадагидан бироз ортиқдир. Қурилиш таннархини камайтириш бўйича топшириқ тўла бажарилди. Қўшимча олинган фойда миқдори ўнларча минг сўмни ташкил этди.

КПСС XXVI съезди тарихий қарорларидан руҳланган коллектив ўн биринчи беш йиллиқни ҳам яхши бошлади. Қурилиш товар маҳсулоти ҳажми квартал плани муддатидан илгари адо этилди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига амалга оширилган иш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 109 процентни ташкил этди.

Пешқадам бинокорларнинг ўнинчи беш йилликдаги самарали меҳнатлари муносиб тақдирланди. Трест Халқлар Дўстлиги ордени билан мукофотланди. Бунёдкорлар ўз меҳнатларига берилган бу юксак баҳога, жавобан янги-янги меҳнат муваффақиятини қўлга киритиш, ўтган беш йилликда эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш, ишга туширишни лозим бўлган барча объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтармоқдалар. Илғор коллективни юксак даврат мукофоти билан муборакбод этиб, бинокорларнинг мамлакатимиз гуллаб-яшнаши, халқимиз бахт-саодати йўлидаги яратувчилик меҳнатларига катта-катта зафарлар тилаймиз.

М. МИРҲАМИДОВ.

ЭРТА ЭККАН — ЭРТА ЙИҒАДИ

Шунингдек, 10 гектар очиқ майдонларга экилган карамнинг ҳар гектаридан пландаги 26 тонна ўрнига 42 тоннадан ҳосил олдик. Эртаки картошка ҳосилдорлиги 150 центнерни ташкил этди.

Бу ютуқларга эришишнинг барчасида, биз плёнка тагига эккан эртаки карамдан ҳар гектарига 10551 сўмдан, бодрингдан эса 9600 сўмдан даромад олдик.

БРИГАДАМИЗ аъзолари ўтган йили деҳқончилик маданиятини ошириб, илғорлар тажрибасидан фойдаланиб юқори кўрсаткичларга эришдилар. Биз давлатга пландаги 760 тонна ўрнига 970 тонна сабзавот маҳсулотлари сотдик.

Коллективимиз эртаки сабзавот маҳсулотларини барвақт етиштириш ва аҳоли дастурхонига тортиқ қилиш чораларини кўрянти. Бунда сабзавотларни плёнка остида парвариш қилиш яхши самара бермоқда. Деҳқонларимиз ўтган йили 2 гектар ерга плёнка остига карам экиб, уни май ойидаёқ савдо тармоқларига етказиб бера бошлаган эдилар.

Бу усул қатта иқтисодий самара ҳам бермоқда. Одатда ҳар гектар ердан 3000 сўм даромад олинса, бу, яхши кўрсаткич деб ҳисобланди. Биз плёнка остидаги эртаки карамдан ҳар гектаридан 450 центнердан ошириб жами 1670 тонна сабзавот етказиб берилди. Зиммага олинган юксак мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Бугунги кунда бригаданинг Ҳадича Йигиталиева, Анор Мўйдинова, Ҳафиза Ашурова сингари қалби олов миришкорларининг руҳлари тетик, қадамлари шаҳдам. Бу бежиз эмас, албатта. Улар қутлуғ йилнинг қутлуғ баҳорини меҳнатда эўр муваффақиятлар билан кутиб олишди. Шунинг учун ҳам уларнинг ишида унум бор, барака бор.

Бу кичик коллектив ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини ҳам меҳнатда эўр муваффақиятлар билан якунлашди. Эл дастурхонига гектаридан 450 центнердан ошириб жами 1670 тонна сабзавот етказиб берилди. Зиммага олинган юксак мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Бугунги кунда бригаданинг Ҳадича Йигиталиева, Анор Мўйдинова, Ҳафиза Ашурова сингари қалби олов миришкорларининг руҳлари тетик, қадамлари шаҳдам. Бу бежиз эмас, албатта. Улар қутлуғ йилнинг қутлуғ баҳорини меҳнатда эўр муваффақиятлар билан кутиб олишди. Шунинг учун ҳам уларнинг ишида унум бор, барака бор.

Бу кичик коллектив ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини ҳам меҳнатда эўр муваффақиятлар билан якунлашди. Эл дастурхонига гектаридан 450 центнердан ошириб жами 1670 тонна сабзавот етказиб берилди. Зиммага олинган юксак мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Дала сукунатини тракторнинг кучли ҳайқириғи бузди. «Пўлат от» жиловини бошқариб келаётган механизатор тракторини карам пайкали томон бурди. Унинг ҳам юзида табассум.

— Бу йилги баҳор ўзгача, — дейди Юсуф ака. Жонажон партиямизнинг XXVI съезди бўлиб ўтган қутлуғ баҳор. Бу баҳор янада унумли меҳнат қилишга, ҳар қаримизда маҳаллий ўғитлардан кўпроқ фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга бўлянти. Шунинг учун барча экин майдонларимизни кўзда шудгорам яхши ривожланмоқда. Плёнка остидаги бодринг парваришини бошлаб юборганмиз.

Бу ишларда Маҳамаджон Раҳимов, Ислом Усмонов, Ҳавохон Тожибоева, Насибахон Ҳайитбоева сингари деҳқонларимиз ғайрат билан ишламоқдалар.

Бригадамиз коллективи ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида давлатга 1000 тонна сабзавот маҳсулотлари сотиш мажбуриятини олганлар. Бунинг асосий қисмини эртаки сабзавотлар ташкил қилади. Деҳқонларимиз юксак аҳдга яраша мўл ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қиляптилар.

Ш. МАҲКАМОВ,
Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг 7-бригада бошлиғи.

МИСЛИ ЖЎШҚИН СУВЛАРДЕК

РЕПОРТАЖ

ШАМОЛ баҳор нафасини олиб келяпти. Бригадир дала айланади. Бир сиқим тупроқни кафтига олиб кисди-да, бўйи баробар кўтариб, ерга ташлаб юборди. Тупроқ майдаланиб, ҳар ёнга сочилиб кетди. Демак, ер унумдор, тўйинган. Бу мўл ҳосилдан дарак. Йил қутлуғ, баракали бўлади.

Юртим тупроғида наврўз, кўнгилдан ўтказади у. Кўчат экиш, ерга уруғ қадаш, ҳосил ўндириш йўлидаги бедорлик, айни пайтда завқли кунлар бошланибди...

У дадил одим ташлайди. Кечагина янги умид, юксак режа билан она замин бағрига қадаган нозиккина ниҳолини аста эгилиб сийпалайди. Узоқ-узоқларга тикилиб, қалбида янги ўй, янги орзулар тузади...

Бригадир Юсуф Рўзиевнинг одати шунақа. Баҳорнинг ҳар тонгини ўзига яқин даласида кутиб олади. Умуман у бошчилик қилаётган коллективнинг барча аъзоси ҳам сўлим баҳор фаслини ўзгача хуш кайфият билан кутиб олишади. Шунинг учун ҳам уларнинг ишида унум бор, барака бор.

Бу кичик коллектив ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини ҳам меҳнатда эўр муваффақиятлар билан якунлашди. Эл дастурхонига гектаридан 450 центнердан ошириб жами 1670 тонна сабзавот етказиб берилди. Зиммага олинган юксак мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Бугунги кунда бригаданинг Ҳадича Йигиталиева, Анор Мўйдинова, Ҳафиза Ашурова сингари қалби олов миришкорларининг руҳлари тетик, қадамлари шаҳдам. Бу бежиз эмас, албатта. Улар қутлуғ йилнинг қутлуғ баҳорини меҳнатда эўр муваффақиятлар билан кутиб олишди. Шунинг учун ҳам уларнинг ишида унум бор, барака бор.

Бу кичик коллектив ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини ҳам меҳнатда эўр муваффақиятлар билан якунлашди. Эл дастурхонига гектаридан 450 центнердан ошириб жами 1670 тонна сабзавот етказиб берилди. Зиммага олинган юксак мажбурият ортиғи билан бажарилди.

Дала сукунатини тракторнинг кучли ҳайқириғи бузди. «Пўлат от» жиловини бошқариб келаётган механизатор тракторини карам пайкали томон бурди. Унинг ҳам юзида табассум.

— Бу йилги баҳор ўзгача, — дейди Юсуф ака. Жонажон партиямизнинг XXVI съезди бўлиб ўтган қутлуғ баҳор. Бу баҳор янада унумли меҳнат қилишга, ҳар қаримизда маҳаллий ўғитлардан кўпроқ фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга бўлянти. Шунинг учун барча экин майдонларимизни кўзда шудгорам яхши ривожланмоқда. Плёнка остидаги бодринг парваришини бошлаб юборганмиз.

Бу ишларда Маҳамаджон Раҳимов, Ислом Усмонов, Ҳавохон Тожибоева, Насибахон Ҳайитбоева сингари деҳқонларимиз ғайрат билан ишламоқдалар.

Бригадамиз коллективи ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида давлатга 1000 тонна сабзавот маҳсулотлари сотиш мажбуриятини олганлар. Бунинг асосий қисмини эртаки сабзавотлар ташкил қилади. Деҳқонларимиз юксак аҳдга яраша мўл ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қиляптилар.

Ш. МАҲКАМОВ,
Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг 7-бригада бошлиғи.

18 апрель — Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги

ЮКСАК ИШ УНУМИГА ЭРИШАМИЗ

Тошкентдаги 2-нон маҳсулотлари комбинати коллективи Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик куни энг юқори меҳнат [illegible]ларсигига эришишни [illegible] олдига мақсад қилиб қўйди.

Бу ерда 18 апрель куни беш юз тонна навли ун тайёрлашга қарор қилинди. Бу эса суткалик маҳсулот ишлаб чиқариш планида кўзда тутилганидан йигирма тонна кўп.

Корхона ишчилари москволикларнинг ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлаб, «Қизил шанбалик»ка фаол тайёргарлик кўрмоқдалар. Комбинатда шанбалик куни тежаб қолинган ресурслар ҳисобига ишлаш мақсадида электр энергиядан, бошқа материаллардан оқилона фойдаланиш учун кураш авж олиб кетди.

18 апрель куни корхона территорияси янада кўркамлашади. Бошқарма аппарати ходимлари уч юз тўп дарахт ва бута ўтказишга, гулзорлар барпо этишга қарор қилишди. Корхона коллективи «Қизил шанбалик» куни ишлаб топилган маблағни ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказади.

Республика тайёрлаш министрлигига қарашли бошқа корхоналарда ҳам В. И. Ленин туғилган кунининг 111 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалик кунида катта ҳажмдаги ишларни бажариш мўлжалланмоқда. Шу куни кўпгина нон маҳсулотлари комбинатларида технология асбоб-ускуналаридан ғоят самарали фойдаланишга эришишга, суткалик ун, омихта ем, бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришни анча оширишга қарор қилинди.

НУРЧИЛАР АҲДИ

Тошкент ГРЭСининг коллективи ленинча коммунистик шанбаликка тайёргарлик кўриб, тежамкорликни кучайтирди. Энергетиклар 18 апрель куни ўн саккиз миллион киловатт-соат электр энергияси, шу жумладан камида беш миллион киловатт-соат электр энергияни тежалган ёқилғи ҳисобига ҳосил қилиш ниятидадир. Бунинг учун эса, камида уч минг тонна ёқилғини тежаш зарур бўлади. Ҳозирги вақтда коллективнинг куч-ғайрати ана шунга қаратилган. Буг нобудгарчилигини тугатиш, машина-ускуналардан яхшилаш тадбирлари амалга оширилмоқда. Блокларнинг тажрибали машинистлари В. Загвоздин, Б. Пўлдошев ва Н. Подрезовлар шу кунларда агрегатларнинг ишига айниқса эўр эътибор билан қарамоқдалар, ишнинг бир меъёрда боришини таъминламоқдалар.

Станциянинг вахтаси бўш бўлган ходимлари шанбаликда технология ускуналарини ремонт қилиш ва бўяш билан шуғулланадилар, эллик тонна темир-терсак тўплайдилар.

БИР ЯРИМ НОРМАДАН

Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехника Тошкент тажриба ремонт-механика заводи ишчилари Коммунистик шанбалик куни маҳсулот ишлаб чиқариш смена нормасини бир ярим баравар ошириб бажаришга қарор қилишди. Шанбаликни ўтказувчи завод штаби конкрет тадбирларни белгиладиган, ишлар графигини тузди. «Қизил шанбалик» куни ер ҳайдаш тракторининг ўттизта двигатели, йигирмата гидропресс ремонт қилинади ва кўплаб миқдорда запас қисмлар тикланади.

Шу куни завод ходимларининг бир қисми Чимёндаги дам олиш зонасини ободонлаштирадилар. Улар мингдан зиёд дарахт ва бута ўтказадилар, гулзорлар барпо этадилар.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАКА № 3 (217)

НАЗОРАТИМИЗ ҚАМРОВИ КЕНГ

Махсус планга кўра навбатдаги рейдни хўжаликда ёқилғи энергетика ресурсларидан қандай фойдаланилаётганлигига қаратдик. Назоратчилар бу масалани ўрганаётиб, қимматли хом ашё ортиқча сарф қилинаётганлигини аниқлашди. Кейин ёнилғи-мойлаш материалларини ишлатишдаги хўжасизлик колхоз правленнесининг йиғилишида муҳокама қилинди.

Халқ назоратчиларининг таклифи билан нефть маҳсулотларини сақлаш тартибга келтирилди, ёнилғи билан таъминлайдиган махсус колонка қурилди. Ферма ва бошқа ишоотларда электр лампалари алмаштирилди. Қимматли ресурслардан фойдаланишда аниқ лимит белгилаб қўйилди.

Ана шу тадбирларнинг ҳаммаси ўтган йили хўжалигимизга 103 тонна дизель ёнилғисини, 208 тонна бензин, 24 тонна автол, 10 минг киловатт-соат электр энергияси, 80 минг куб метр табиий газ ва 200 тонна кўмирни тежаб қолиш имконини берди.

Халқ назоратчилари фаолиятидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Хўжалигимиз районда энг йирик колхозлардан ҳисобланади. Ана шу йирик ва илғор хўжалик механизаторларининг ишлаб чиқаришда эришаётган катта муваффақиятларига назоратчилар ҳам ўз ҳиссаларини қўшяптилар.

Кейинги йилларда колхозда халқ назоратчилари фаолиятига бўлган эътибор янада кучайди. 5 та ишлаб чиқариш участкаси, 26 та бригада ва 4 та чорвачилик фермасида 160 дан зиёд назоратчи фаолият кўрсатяпти. Умумколхоз халқ контроли группаси ва 6 та цех группаси ташкил этилган. Бригада ва чорвачилик фермаларида халқ назоратчиларининг 27 та пости ишлаб турипти.

Бизда етти кишидан иборат махсус бюро ва 6 та сектор ташкил қилинган бўлиб, улар турли йўналишда иш олиб бормоқдалар. Секторларга халқ контроли группаси бюросининг аъзолари — тажрибали мутахассислар бошчилик қилишяпти. Жумладан, ташкилий ишлар секторида уч киши иш олиб боради. Улар йиғилишларни тайёрлаш, назоратчиларнинг ўқувини ташкил этиш, цех халқ назоратчилари группа ва постларига амалий ёрдам кўрсатиш билан шуғулланяптилар.

Шунингдек, деҳқончилик, чорвачилик, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва бошқа соҳалар бўйича ҳам секторлар ташкил этилган. Халқ контроли группасининг амалий фаолияти йиллик ва квартал планлари асосида қурилган. Группа колхоз правленнеси ва партия комитети билан келишиб тасдиқланган планга кўра тез-тез текшириш ва рейдлар ўтказиб турипти. Кейинги пайтларда халқ назоратчилари 26 та ана шундай рейд ўтказдилар. Натижада давлат план интизомига риоя қилиш, бажарилаётган ишлар сифатини яхшилаш, машина ва механизмлар, транспортнинг бошқа воситаларидан фойдаланиш, тежамкорлик бўйича колхоз яхши кўрсаткичларни қўлга киритди.

Халқ назоратчилари чорвачиликни ҳам ўзларининг доимий диққат-эътиборларида тутмоқдалар. Улар озуқа тайёрлаш, сақлаш ва уни тўғри сарфлаш, давлатга сифатли маҳсулот етказиб бериш планларининг бажарилишини мунтазам текшириб турадилар. Соғиш агрегатларининг аҳволи ва улардан фойдаланиш, сутнинг тозалигини аниқлаш бўйича ўтказилган лаборатория анализлари яхши самара бераяпти. Ўтган йили давлатга сотилган сутнинг 90 процентдан ортиғи биринчи сортларда топширилганди.

Лекин группамиз фаолиятида ҳали камчиликлар ҳам йўқ эмас. Баъзи ҳолларда нуқсон ва камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирларни бажаришда етарлича талабчанлик қилинмайди. Айрим группа ва постларимиз ҳамон сust ишламоқда.

Яқинда область халқ контроли комитети бизнинг фаолиятимизни кўриб чиқиб, ишимиздаги ютуқларни мақуллаш билан бирга камчиликларимизни ҳам кўрсатиб берди. Олдимизда турган навбатдаги вазифа ютуқларга махлиё бўлмай, фаолиятимизга танқидий кўз билан қараб, камчиликларни тезроқ бартараф этиш, янги беш йилликда хўжалик меҳнаткашларга белгиланган юксак марраларни эгаллашга муносиб ҳисса қўшишдан иборатдир.

К. СОН,
Коммунистик районидаги «Правда» колхози халқ контроли группасининг раиси.

Пойтахтимиздаги подшипник ремонти заводи ишчилари КПСС XXVI съезди талаблари асосида маҳсулот сифатини яхшилаш, материал ва хом ашёлардан тежаб-тергаб фойдаланиш юзасидан муҳим тадбирларни амалга оширмоқдалар. Завод халқ контроли группаси аъзолари ўтказаётган рейдларда иқтисодий тежамкорликнинг янги-янги резервлари очилмоқда. Яқинда халқ назоратчиларидан А. Улимбеков (чапдан), М. Тўйчиева ва Ш. Толипов ўртоқлар тайёр подшипниклар сифатини кўздан кечирдилар. Ушбу сурат ўша рейд пайтида объективга туширилган эди.

И. Глауберзон фотоси.

УРУҒЛИКНИ ИСРОФ ҚИЛМАНГ

Бепоён далаларимизда кўкламги экиш кампанияси жадал суръатлар билан бошланиб кетади.

Область колхоз ва совхозлари меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларидан руҳланиб, кўкламги дала ишларини юксак уюшқоқлик билан ўтказиш учун жиддий тайёргарлик кўрдилар. Халқимизда эрта эксанг — эрта оласан, деган нақл бор. Шу нақлга амал қилган деҳқонлар ҳозир экишга тайёрлаб қўйилган уруғларни яна бир марта кўздан кечирмоқдалар.

Яқинда биз Тошкент ва Оҳангарон районлари хўжаликларида бўлиб, кўкламги экиш кампаниясига тайёргарлик қандай бораётганлиги билан таннишдик. Текшириш давомида колхоз ва совхозларда асосий қишлоқ хўжалик экинлари уруғи сифатича эканлиги маълум бўлди.

Тошкент районидаги Навоий номли, Ильич номли, Собир Раҳимов номли колхозларда. Оҳангарон районидаги Ворошилов номли ва Собир Раҳимов номли совхозларда экиш кампаниясига тайёргарлик анча яхши бормоқда. Уруғлар экишга тайёрлаб қўйилган. Ҳар бир хўжаликда уруғ сақланадиган омборлар бор. Уруғчилик инспекцияси эса вақти-вақти билан текшириш ўтказиб туради.

Шу билан бирга айрим хўжаликлар раҳбарлари уруғларни сақлашга гамхўрлик қилмаяптилар. Жумладан, Тошкент районидаги Ленин номли колхозда шундай бўлаяпти. Хўжаликнинг 7- ва 8-бригадаларида уруғлик картошкани сақлаш режими бузилганлиги туфайли 4,5 тонна картошка кўкариб кетган, катта қисми моғорлаб, чириб қолган. Омборларда иссиқлик ўлчагичлар ишлатилмайди. Уруғлик картошканинг сифат гувоҳномаси, уруғни саралаб туриш муддатлари йўқ.

Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхози шу йилнинг январь ойида Орджоникидзе район тайёрлов конторасидан 48640 килограмм уруғлик картошкани сифат гувоҳномасизсиз сотиб олган. Текшириш ўтказилганда сотиб олинган уруғнинг 62 проценти ёки 30167 килограмм картошка яроқсиз ҳолга келганлиги аниқланди. Уруғлик картошкага бефарқ муносабатда бўлиш туфайли давлатга 9 минг сўмликдан зиёд зарар келтирилди.

Ўтган йили Оҳангарон районидаги Жуков номли совхозда уруғни сақлаш қониқарсиз эканлиги область халқ контроли комитети томонидан қайд этилиб, айбдор шахслар жазоланган эди. Бу йил ўтказилган текшириш совхоз раҳбарлари бултурги сабоқдан тегишли хулоса чиқариб олмаганликлари маълум бўлди. Полиз ва сабзавот экинлари уруғлари сақланадиган омборда турли қурилиш материаллари уйиб ташланган. Район давлат инспекцияси шу йилнинг бошларида мавжуд камчиликлар тўғрисида акт тузган эди. Лекин ҳанузгача совхоз маъмурияти тегишли чораларни кўрмаган.

«Сортсемовошч» область бирлашмаси ва хўжаликлар ўртасида уруғлик етказиб бериш бўйича тузиладиган шартномаларни такомиллаштириш пайти келди. Чунки ҳозирги шартномаларда уруғ миқдори ва қандай навли эканлиги шартлашиб олинади, холос. Уруғни етказиб бериш муддатлари эса келишилмайди. Натижада хўжалик раҳбарлари қачон келишини билмай, омборларни қачонга тайёрлаб қўйиш масаласини ҳал қила олмай гаранг бўладилар. Ҳозир «Оҳангарон» совхозида 350 тонна уруғлик картошка, 144 килограмм бодринг уруғи ва 500 килограмм пиёз уруғи етишмаяпти. Шу райондаги Будённий номли совхозни ҳам уруғ билан таъминлаш плани бажарилмаган.

Уруғлардан рационал фойдаланишда халқ контроли группалари яқиндан ёрдам беришлари лозим. Улар барча халқ назоратчиларининг эътиборини шу кунининг долзарб масаласи бўлган экиш мавсумини тез ва соз ўтказишга қаратишлари зарур.

Б. ИУЛДОШЕВ,
область халқ контроли комитетининг инспектори.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ЧОРВАГА ЭЪТИБОР ШУМИ?

Бўстонлиқ районидаги Калинин номли колхозда чорвани урчитиб кўпайтириш иши талаб даражасида эмас. Бу ерда ёш қўзилар зоотехника қонун-қоидаларига амал қилинмаган ҳолда боқиляпти. Совлиқлар қарови ҳам кўнгилдагидек эмас. Натижада ҳар юз совлиқдан — 69 тадан қўзи олиняпти, холос.

Областимиздаги бошқа қатор колхоз ва совхозларда ҳам ана шундай манзарага дуч келиш мумкин. Ўтган йил якунларига кўра 12 та колхоз ва совхоз пландагидан 5166 тонна кам гўшт топширди. 27 та хўжалик эса 5896 тонна сут, 3 та хўжалик 10159 дона тухумни кам топширди.

Айрим район қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар йирик шохли қорамолларни урчитиб кўпайтиришга етарлича эътибор бермаяптилар. Уларда маҳсулдорлик пасайиб кетган, мол тўёғи сонини сақлаб қолиш таъминланмаяпти.

Область халқ контроли комитети яқинда хўжаликларда чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва давлатга сотишнинг аҳволини кўриб чиқиб ,ана шу камчиликларни кескин танқид қилди. Ўтган йили чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш планларини, қорамоллар бош сонини кўпайтириш бўйича белгиланган топшириқларни бажармаган хўжаликларнинг раҳбарларига тегишли жазо берилди. Область халқ контроли комитети бир қатор районлар қишлоқ хўжалик органлари раҳбарларининг эътиборини чорвачиликни ривожлантиришдаги қониқарсиз аҳволга жалб этди.

ХЎРАНДАЛАРНИ РАНЖИТМАНГ

Давлат савдоси системасидаги 150 дан ортиқ ошхона ва буфет областимиз шаҳар ва районларидаги саноат корхоналарида, қурилиш ташкилотларида, олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларида хизмат кўрсатяпти. Лекин ҳамма ерда ҳам хўрандалар ошхоналар хизматидан мамнунлар, деб бўлмайди.

Кўпгина завод ва фабрикаларда ошхоналардаги ўринлар сони етарлича эмас. Ошхона ва буфетларда ўринларни 1567 тага кўпайтириш керак. Баъзи корхоналар умумий овқатланиш тармоқларини ривожлантириш ишига айтарли аҳамият беришмаяпти. Жумладан, Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводида 50 кишилик, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида эса 60 ўринли ана шундай пархез таомлар ошхонаси, ҳалигача қуриб битказилмаган.

Янгийўл шаҳридаги пойафзал фабрикаси, ёг-мой комбинатида, Бекобод шаҳридаги гўшт комбинати, норуда материаллар заводи, кровать ва пахта тозалаш заводларида ошхоналар тор бинолларга жойлашган. Уларда ишлаб чиқариш цехлари, омборхона ва ёрдамчи бинолар йўқ.

Ошхоналарда хўрандалар чўмичда қоқиляпти. Жумладан, «Ташобмелиоводстрой» бошқармаси ишчилар таъминоти бўлимининг Бектемирдаги қурилиш ташкилотларига хизмат қилувчи ошхоналарида бундай ҳол одат бўлиб қолган.

Тошкент, Оҳангарон район матлубот жамиятларининг ошхоналарида ҳам ишчилар ва мактаб ўқувчиларига хизмат кўрсатиш кўнгилдагидек эмас. Бир қатор мактабларда ошхона ва буфетлар талабга жавоб бермайди, уларда антисанитария ҳолати ҳукмрон.

Область халқ контроли комитети бу масалани ҳам кўриб чиқиб, тегишли чоралар кўрди. Область савдо бошқармаси, область матлубот жамияти правленнеси, область халқ маорифи бўлими ва бошқа тегишли ташкилотлар раҳбарлари зиммасига аниқланган камчилик ва нуқсонларни бартараф қилиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиш ва кечиктирмай амалга ошириш вазифаси юкланди.

ЁНИЛҒИ НОБУД БЎЛМАСИН

Кейинги йилларда областимиздаги кўпгина корхона ва ташкилотлар ёнилғи-энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш бўйича кўпгина ишларни амалга оширмоқдалар. Лекин булар ҳали етарли эмас.

Яқинда ўтказилган текширишда 39 та корхона, ташкилот, колхоз ва совхозда ёнилғи-мойлаш материаллари ва ёнилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланишнинг план ва лимит қоидаларига риоя қилинмаётганлиги аниқланди. Чунончи, Олмалиқдаги 80-автотранспорт корхонасида ёнилғи-мойлаш материалларини тежаш бўйича тузилган ташкилий-техникавий тадбирлар қоғозда қолиб кетаяпти. Ўтказилган текширишда 12600 литр дизель ёнилғиси ва 398 литр автомобиль мойи ортиқча сарф бўлганлиги аниқланди.

Янгийўлдаги 107-автокорхонада ҳам бу соҳадаги ташкилий-техникавий тадбирлар расмиятчилик учунгина тузиб қўя қолинган. Корхонада ўтган йили 27,8 минг литр ёнилғи ортиқча сарфланган.

Янгибозордаги 121-, Чирчиқ шаҳридаги 2-, Янгийўлдаги 2503-автокорхоналарда ҳам жиддий камчиликлар мавжуд.

Область халқ контроли комитети область юк ташиш ишлаб чиқариш автомобиль трести ва бошқа бир қатор автокорхоналар раҳбарлари эътиборини шу камчиликларга қаратиб, ёнилғи энергетика ресурсларини ортиқча сарф этилишига йўл қўйган масъул ходимларни жиддий жазолади. Аниқланган нуқсонларни бартараф этиш чораларини кўриш, область трестига ҳамда корхоналар раҳбарларига топширилди.

ТЎТИНИНГ ТУШИ

(МАСАЛ)

Уйқусида Тўтиқуш
Кўрибди бир қизиқ туш:
Тушида у қуш эмас,
Эпчил сотувчи эмиш.
Савдони соз қиларкан,
Харидорни «шиларкан».
Бир куни уни дараклаб,
Кўрганлардан сўроқлаб,
Келибди бир шум Қарға,
Олмоқчи бўлиб совға.
Тўтига қанот қоқиб,
Дебди жилмайиб боқиб:
— Тўтихон, бир илтимос,
Борми сенда хонатлас!
— Хонатлас!
Бор-ку, лекин...
[шартини айтди секин]:
Нархида бор-да «шапка»
Тушундингми бу гапга!
— Ҳа, тушундим, албатта.
Қарғаман-ку, кап-катта.
Кечки пайт думин қисиб,
Келибди Тулки писиб.
Атрофга ташлаб разм,
Букилиб қилмиш таъзим:
— Салом, гўзал Тўтихон,
Омонмисан, қадрдон!
Кўнглимда бор эзгу ўй,
Қилмоқчиман катта тўй.
Борми бахмал поларанг!
Айтақол, қилмай таранг.
Тўти унга тап бериб,
Ширин сўзига эриб,
Жуда очилиб кетди,
Ниятин ошкор этди:
— Сендан яширмайман сир,
Қани, ичкарига кир.
Ерда қолмасин сўзинг,
Ёнгин биласан ўзинг.
Қўшимча баҳоси бор,
Бахмалга кўп харидор.
Пулни чўзақол секин,
Номимни айтма лекин.
Бахмалдан истаганча,
Кўтарибди Тулкивой.
Фойда кўришни қанча,
Ўйлар экан қойнахой.
Кечаси алламаҳал,
Уйига яқинлашди.
Елкада бир қоп бахмал,
Негадир ақли шошди.
Ичкари кирмасданоқ,
Бир хатар сезди, бироқ,
Эшикни очолмабди,
Ўрмонга қочолмабди,
Йўлакдаги қопқонга,
Шоқ этиб илинибди.
Тўтининг оломонга,
Қилмиши билинибди.
Тушидан қўрқиб Тўти,
Ерила ёзди ўти.

Арслон УМАРОВ.
Бўка.

САНАМАЙ САККИЗ ДЕГАНЛАР

АЖАБ ҲАНГОМА

— Ия, қандай шамоллар учирди,— Адҳам ака дарров ўрнидан туриб Виктор Ивановичга пешвоз чиқди.— Ҳозир кўз ўнгимдан ўтиб турган эдингиз-да.

— Шундай, йўлим тушиб қолган эди,— Виктор Иванович тўрдаги креслога бориб чўкди.— Эски ошнамни бир кўриб ўтай дедим-да, идорангизга бурилдим.

— Раҳмат, шунақа баҳонада кўришмасак бошқа пайтда чироқ ёқиб ҳам бир-биримизни топа олмаймиз,

Адҳам аканинг гапида жон бор эди. Икковлари бир трестда ишлашса ҳам лекин дил тортган пайтда кўришиб, ёзилишиб ўтириша олишмасди. Эрталаб ишга келгандан бошлаб телефонлар тинним бермайди. Топшириқ устига топшириқ, комиссия устига комиссия...

Айниқса ўтган йилнинг охири оғир келди. Адҳам Абдураҳмонов бош бўлган 349-кўчма механизациялашган колонна ҳам, Виктор Иванович Жигало бош бўлган 354-кўчма механизациялашган колонна ҳам планни бажара олмай осиғлиқ қолди. Фойдаланишга топширилиши лозим бўлган объектларда ишлар чўзилиб кетди. Ўшанда «Алмаликградострой» трести бошлиғи Эрик Кудратович Аъзамов ҳар иккаловини хонасига чақириб тоза тузлади.

— Қурилишда биринчи кун ишшаларингми,— деди у колонна бошлиқларига.— Буюртмачиларни алдаб-суллаб қабул актига қўл қўйдириб олиш наҳотки қийин бўлса. Кўнишмаса ресторанга ҳам бошлаб кўриш керак. Чала қолган жойларини янги йилда албатта тўғрилаб берамиз, деб ваъдани каттароқ қилаверинглар. Ҳозир нима қилиб бўлса ҳам пландан чиқиш керак. Бўлмаса калтакнинг бир учи менга, иккинчи учи бориб сизларга тегади.

Колонна бошлиқлари енг шимариб ишга тушиб кетишди. А. Абдураҳмонов 1980 йилнинг учинчи кварталида ишга туширилиши лозим бўлган 64 квартирали уйни бир амаллаб 30 декабрда «топшириш»га муваффақ бўлди. Буюртмачига ваъдани қуюқ қилди. Янги йилнинг биринчи ҳафтасидаёқ ошхоналар полига линолиум тўшаб беришга, хоналарга қоқилган полларни бўёқдан чиқаришга, газ плиталари ўрнатишга сўз берди. Буюртмачи ҳам бу лўтпивознинг авровига уча қолди. Лекин акт имзолангач колонна бошлиғи берган ваъдасини унутди. Ордер олган одамлар эса янги квартирага кўчиб ўтолмай овора-ю сарсон бўлиб қолавердилар.

В. И. Жигало бошлиқ колонна қурувчилари эса 32 квартирали уйни 1980 йилнинг иккинчи кварталида қуриб битказишлари керак эди. Лекин турар-жой қурилиши резинадек чўзиб юборилди. Материаллар ва конструкциялар вақтида келтирилмади, ишчи кучи ва механизмлар марказлашмади. Лекин шунга қарамай колонна бошлиғи В. И. Жигало юрак ютиб, чала уйни ҳам битган қурилишлар рўйхатига кўшиб, 31 декабрда рапорт бериб юборди.

Ордер олган одамлар янги йилнинг биринчи кунлариданоқ кўч-кўронларини ортиб, бу томонга кела бошлашди. Лекин ўзларига ажратилган квартираларни кўриб кўзларига ишонишмади. Ҳали уйларнинг поли битмаган, санитария узеллари, газ плиталари ўрнатилмаган, электр, иссиқлик, канализация тармоқларига уланмаган эди. Кам деганда бу ерда яна беш-олти минг сўмлик иш бажарилиши керак.

Бажарилган ишлардан ҳам одамларнинг кўнгли тўлмади. Сувоқлар тарам-тарам бўлиб ёрилиб ётибди. Хона шифтларини қайта оқламаса бўлмайди. Шуларни кўриб улар яна орқаларига қайтишди.

— Оҳангаронда қурилаётган уйлар ҳам мана шундай чалалигача фойдаланишга топширилаётган эмиш,— деб қолди Олмалиқ химия заводи ишчиси Р. Орипов.— Демак, кўзбўямачилик қурувчиларга теккан касал эканда.

Ишчи билиб гапирган эди. Оҳангарон шаҳарсозлик бошқармаси бошлиғи М. И. Коптев бировнинг дўпписини бировга кийдириб сувдан қуруқ чиқишга уста одам. Уйжойлар, маданий-маиший объектлар қурилишини ўлдажўлда қолдириб кўпчиликни овора қилгани учун 1979 йил сентябрида қаттиқ дакки эшитган эди. Лекин бу жазони у дарров унутди. Айбини ювиш ўрнига ишда яна судралиб юраверди. Шундан кейин 1980 йил февраля яна унинг иши муҳокама қилиниб, жиддий огоҳлантирилди. Орада Оҳангарон район халқ контроли комитети ҳам уни уч марта тартибга чақирди. Барибир ишда ўзгариш ясамади.

Гапни гапир уққанга, жонни жонга суққанга, деганлари рост экан. Муҳокама пайтида М. И. Коптев ҳамма нарсани уқаётгандек бўйнини қисиб туради-да, ташқарига чиқиши билан бўлган гапларни дарров унутди қўяди. Бўлмаса шаҳарда қурилган 72 квартирали уйнинг битиши бунчалик чўзилиб кетмас эди. Тўғри, уй қоғозда битган. Бош пудратчи М. И. Коптев ҳам, буюртмачи Олмалиқ кон-металлургия комбинати директорининг капитал қурилиш бўйича ўринбосари М. И. Притикин ҳам гапни бир жойга қўйиб, битмаган бинони ишга тушган объектлар қаторига қўшиб, қабул актига имзо чекиб юборишган эди.

Бўлмаса ўша кунларда квартиранинг дераза-эшиклари ўрнатилмаган, хоналарнинг поллари қоқилмаган, сантехник узелларни ўрнатишга қўл ҳам урилмаган эди. Сувоқ, бўёқ ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Фақат тўрт девори кўтарилган уйни кўзларини чирт юмиб, фойдаланишга тайёр деб юборишди ҳаматлар. Кейин ўзлари ўйлаб қарашса бу ерда кам деганда яна 61 минг сўмлик иш бажарилиши лозим экан.

Сир очилгандан кейин бош пудратчи ҳам, буюртмачи ҳам оёғи куйган товуқдек ўзларини ҳар томонга ташлаб қолишди. Лекин сувдан қуруқ чиқа олишмади. Ҳозир улар ўз қилмишларига пушаймон бўлиб юришибди. Кейинги пушаймон ўзингга душман дейдилар. Санамай саккиз деганларнинг ҳоли ҳамиша мана шундай вой бўлишини ҳар бир раҳбар бир дақиқа ҳам унутмаслиги керак.

Ж. НОСИРОВ.

ДОИМИЙ РУБРИКА ОСТИДА

Оққўрғон районидаги хўжаликлар, корхона ва ташкилотларнинг халқ назоратчилари белгиланган план ва топшириқларни бажаришда меҳнаткашларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Улар ишлаб чиқаришдаги камчилик ва нуқсонларни, ҳал қилинмаётган масалаларни аниқлаб конкрет чоралар кўришда муайян тажриба тўпланганлар.

Назоратчилар фаолияти, уларнинг тажрибалари «Мўл ҳосил учун» район газетаси саҳифаларида ўз ифодасини топмоқда. Газетада ҳар ойда бир марта халқ контроли саҳифаси мунтазам бериб борилаяпти.

Навбатдаги халқ контроли саҳифасида Куйбишев номли колхоз халқ контроли группаси раиси Э. Пардабоевнинг «Группамиз ролини оширамиз» сарлавҳали мақоласи берилди. Унда хўжалик халқ назоратчиларининг бу йилги режалари тўғрисида ҳикоя қилинди. «Халқ назоратчилари ҳақида ҳикоялар» рубрикаси остида эса Ҳ. Олимжон номли колхоз халқ контроли группаси раиси Н. Фармоновнинг назоратчилик фаолияти очиб берилди.

Саҳифадаги бошқа материалларда ҳам, меҳнат коллективларида иш олиб бораётган назоратчилар амалга ошираётган тадбирлар ўз ифодасини топган.

Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз халқ назоратчилари план асосида турли соҳалар бўйлаб самарали рейдлар ўтказмоқдалар. Суратда: совхоз халқ контроли группасининг раиси Н. Эсопов навбатдаги рейд олдидан группа аъзоларига йўл-йўриқлар бераяпти.

М. Қорабеков фотоси.

ЯНГРА, СОЗИМ

Бири-биридан гўзал қилиб ишланган миллий чолғу асбоблари қўлга олишингиз билан гўё куйлаб юборадигандек. Ҳозирги кунда Тошкент миллий чолғу асбоблари фабрикаси 29 турда маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Улардан 8 турига давлат Сифат белгиси берилган.

Тайёрланаётган миллий-чолғу асбоблари сифатини яхшилашда ва уларнинг кўримлилигини оширишда халқ контроли группаси аъзолари алоҳида ҳисса қўшмоқдалар. Ф. Муҳиддинов, Й. Хўжамқулов, Н. Мирзаев каби назоратчилар ўз участкаларида ишни сифатли бажариш билан бирга ҳамкасбларининг ҳам самарали ишлашларига ёрдам бераяптилар. Уларнинг кўмаги билан фабрикада квартал плани ортиғи билан адо этилди.

Айни пайтда назоратчилар мураббийлик ҳаракатида ҳам актив қатнашмоқдалар.

Х. МИРЗАКАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«МЕҲМОНХОНАМИ ЁКИ МУЗХОНА?»

Шу сарлавҳа билан газетанинг 31 январь сонидаги хабарда Бўка районидаги меҳмонхонанинг носитилмаслиги, ўтган йилнинг сентябрь ойида бошланган ремонт ишлари шу кунгача тугалланмаганлиги танқид қилинган эди.

Халқ депутатлари Бўка район Совети ижроия комитетининг раиси А. Мўминов имзоси билан олинган жавоб хатда айтилишича «Меҳмонхонами ёки музхона» сарлавҳали танқидий хабар текширилганда унда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган. Текширши натижалари район советининг йиғилишида кўриб чиқилган. Меҳмонхона ремонтини ўз вақтида тугаллашга, меҳмонхонадан фойдаланувчилар учун етарли шароитлар яратишга эътиборсизлик билан қарагани учун район коммунал хўжалик бўлимининг мудири Б. С. Ким огоҳлантирилган.

Шу кунларда меҳмонхонадаги мавжуд камчиликлар тугатилиб, меҳмонлар учун янада яхшироқ хизмат кўрсатиш тадбирлари белгиланган. Тадбирларнинг бажарилишини назорат қилиш район ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Я. Цойга топширилган.

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

ЧИГИТНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ЭКАМИЗ

ПАХТАКОРЛАР учун энг масъулиятли палла — чигит экиш мавсуми яқинлашиб қолди. Ерга барака уруғи қадашни тез ва соз ўтказиш чигитни барвақт бир текис ундириб олишнинг гаровидир. Бу эса пахтани эрта етилтириш имконини беради.

Шунинг учун хўжалигимиз аъзолари чигит экишни уюшқоқлик билан ўтказишга ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Ҳозирнинг ўзида 1470 гектар пахта майдонимизнинг 1140 гектари кафтдек текисланиб, борона қилиб қўйилди. 210 гектар ерда пайкаллар ичидаги паст-баландликлар ҳам текисланди.

Область пахтакорлари Советининг тавсиялари асосида тўлиқ гектарлар ҳосил қилишга, ернинг ҳар бир қаричидан самарали фойдаланиш учун қатъий кураш олиб бораётирмиз. Бунинг учун пайкалларнинг четлари чизелланиб, текисланди ва уруғ ташлашга тайёрлаб қўйилди. Қиш даврида ортиқча арқлар ва йўлларни йўқотдик. Коллекторлар четларидаги дўнгликларни текисладик. Бу ерларга ҳам чигит экамиз.

Бу йил барча майдонларимизга «Тошкент-1» навли пахта чигити экилади. Хўжалигимизга бу навнинг 1—2-репродукцияли уруғлигини келтириб қўйганмиз. Бу чигитнинг ҳаммаси дорилланган. Пахта майдонларимизнинг ярмидан кўпроғига туксизлантирилган чигит уяларга аниқ ташлаш усулида экилади. Бу уруғлик ҳам ҳозирлаб қўйилди.

Бу йилги баҳорнинг келиши чигит экиш даврида бутун куч ва имкониятлардан тўлиқ фойдаланишни, зўр уюшқоқлик кўрсатишни тақозо этмоқда. Чунки ҳозирги ёғингарчиликлар экиш пайтида ҳам бўлиши мумкин. Шунинг учун ҳам область пахтакорлар Советининг тавсияларида қулай келган ҳар бир соатдан самарали фойдаланиш, техникани юксак унум билан ишлатиш зарурлиги алоҳида таъкидланган.

Хўжалигимизда ўтган йили чигит 15 та агрегат билан экилган эди. Бу йил уларнинг сонини учтага кўпайтириб, 18 тага етказдик. Шунингдек, ер қазувчи техника воситалари ҳисобига занжирли тракторлар ҳам 14 тадан 17 тага етказилди.

Яқинда колхозимизда чигит экиш даврида фойдаланиладиган барча тракторлар ва бошқа техника воситалари кўриги бўлиб ўтди. Мутахассислар чигит экиш агрегатлари, ҳайдов тракторлари, борона ва чизеллар сифатли ремонт қилинганлиги ва пухта созланганлигини мамнуннят билан қайд этдилар.

Бу техника воситаларини икки сменада ишлатамиз. Шунинг учун ҳам уларнинг ҳар бирига иккитадан механизатор бириктириб қўйдик. Экиш агрегатлари юксак унум билан ишлаши учун уруғлик, ўғитлар, гербицидлар 28 та транспорт трактори ёрдамида бевосита далага етказиб берилади. Ёнилғи-мойлаш материалларини тракторлар ишлаётган жойга келтириш учун 4 та транспорт воситаси ажратдик. Экиш агрегатларига 4 та кўчма устахона механиклари ва созловчи слесарлари даланинг ўзида хизмат кўрсатади. Марказий ремонт устахонасининг кечаю-кундуз ишлашини йўлга қўямиз.

Бутун куч ва имкониятларни чигит экишга қаратиш учун бошқа дала ишларини жадаллаштирмоқдамиз. 97 гектарга беда экиб бўлинди. Пиёз, картошка, хашаки лавлаги экишни ҳам ниҳоясига етказдик. Бугун-эрта маккажўхори экиш бошланади. Бу ишни чигит экишгача тугаллаймиз.

Область пахтакорлар Совети тавсиялари асосида чигит экиш билан бир йўла ҳар гектар майдонга 100 килограммдан азотли ўғитлар ҳамда гербицид соламиз. Айрим пахта далаларимизда қатқалоқ кучли бўлади. Колхозчиларимиз 200 тоннадан кўпроқ қўй қийини дала бошига чиқариб қўйишган. Қатқалоқнинг олдини олиш мақсадида қўй қийини чигит экилган эгатлар устига мулча қилиб соламиз.

Колхоз правлениеси ва партия комитети чигитни тез ва соз экиш, уни тупроқнинг табиий намига бир текис тўла ундириб олиш учун пахтакор ва механизаторларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш тадбирларини ишлаб чиқдилар. Чигит экишни қисқа муддатда ва сифатли ўтказган ҳамда уни тўлиқ ундириб олган бригада аъзоларига асосий иш ҳақининг 20 проценти миқдорида устама мукофот тўланади. 1 майгача тўлиқ гектарлар ҳосил қилиб, кўчатларни бут этган, 10 майгача эса ғўза яганасини тугаллаган бригада аъзоларига асосий иш ҳақларининг 50 проценти миқдорида устама мукофот тўлаш ҳам белгилаб қўйилди. Шунингдек, механизаторлар биринчи ва иккинчи культивация даврида яганадан сўнг бригадага акт билан топширилган кўчатлар сонини тўлиқ сақлаб қолишга эришсалар, уларга ҳам иш ҳақларининг 20 проценти миқдорида устама мукофот берилади. Пахтакор ва механизаторларни моддий рағбатлантиришнинг бу тадбирлари уларни чигитни текис ундириб олиш, тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш учун барча чораларни кўришларига хизмат қилиши аввалги йилларги тажрибаларимизда тасдиқланган.

Хўжалигимиз аъзолари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини изчил ҳаётга татбиқ этиш учун бу йил ҳар гектар майдондан 42 центнердан хирмон кўтариш, давлатга 6200 тонна пахта сотиш мажбуриятини қабул қилганлар. Бу юксак маррани эгаллаш учун агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли ўтказиш, деҳқончилик маданиятини ошириш билан бир қаторда бошқа ички имкониятлардан ҳам тўла фойдаланишни мўлжаллаганмиз. Ўтган йил якунлари ҳали пахтачилик бригадаларимизда ҳар гектардан олинаётган ҳосил ўртасида тафовут катталигини кўрсатди. Шунинг учун биз 1980 йилда колхознинг ўртача кўрсаткичидан кам ҳосил олган 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12-бригадаларга правление ва партком аъзоларини бириктириб қўйдик. Улар бу бригадаларда чигитни ўз вақтида ва сифатли экиш устидан қатъий назорат олиб борадилар. Шунингдек, бир бригаданинг турли пайкалларидан ҳам турлича ҳосил олинянти. Колхозимиз агротехника совети бу масалани ҳам синчиклаб ўрганиб чиқди. Қиш даврида кам унумли далаларнинг ҳар гектарига ўртача 20—30 тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Тупроқ картограммаси асосида уларни қўшимча минерал ўғитлар билан ўғитлаш талбирларини ҳам белгилаб қўйганмиз.

Хўжалигимизнинг барча бригадалари коллективлари ўн биринчи беш йиллигининг тўнғич йилида «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштириш иштиёкида меҳнат қиляптилар Айникса А. Бекмуродов, Н. Нурмуҳамедов, С. Турғунбоева, Р. Мирдозовлар бошлиқ бригадалар пахтакорларининг аҳди катта. Улар бу йил 50 центнерлик маррани эгаллашни мўлжаллашяпти. Бу ташаббус хўжалигимиз барча пахтакорлари томонидан қизғин қўллаб-қувватланяпти.

Мўл ва эртаки пахта ҳосили етиштириш кўп жиҳатдан чигитни қулай агротехника муддатларида тез ва сифатли экишга, бир текис ундириб олишга боғлиқдир. Хўжалигимиз аъзолари ҳам чигит экишни узоғи билан бир ҳафта ичида тугаллаш учун барча имкониятларни ишга соладилар.

К. АЗИМОВ,
Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, область пахтакорлар Советининг аъзоси.

Чирчиқда бир йўла юз минг бройлер парвариш қилишга мўлжалланган паррандачилик фабрикаси фойдаланишга топширилди. У ҳашар йўли билан барпо қилинди. Паррандахоналар қурилишида шаҳарнинг кўпгина корхона ва ташкилотлари коллективлари актив иштирок этдилар. Бу ерда ҳар йили 300 тонна пархез гўшт етиштириш мўлжалланган. Суратда: янги фабрика паррандахоналаридан бирида.

А. Усмонов ва Р. Шамсиддинов фотолари.

(ЎзТАГ).

СОБИҚ ТАЛАБАЛАР НАМУНАСИ АСОСИДА

Охунбобоев номидаги республика медицина билим юртида ҳозир 20 миллатга мансуб талаба бор. Бу ерда уларнинг ўқиши, бўш вақтларини фойдали машғулотларга бағишлашлари учун барча зарур шароитлар яратиб берилган. Энг замонавий медицина асбоб-ускуналари, техника билан жиҳозланган кабинет ва лабораториялар, 600 ўринли клуб, 100 минг китоб фондига эга бўлган кутубхона ўқувчилар ихтиёрида. Ёшларнинг кўпчилиги мунтазам ишлаб турадиган тўгаракларда қатнашмоқдалар.

Биз уларни тарбиялашда республикамизда даволаш ишларини яхшилашга катта ҳисса қўшаётган тажрибали шифокорлар — собиқ талабаларимизнинг меҳнат фаолиятидаги намунали томонлардан кенг фойдаланмоқдамиз. Улар билим юртининг ҳозирги ўқувчиларига мураббийлик қилмоқдалар, бўлажак шифокорлар билан тез-тез учрашиб, қизиқарли, таъсирчан суҳбатлар ўтказаётирлар.

Билим юрти комсомол ташкилоти томонидан уюштирилаётган «Дўстлик чечагара билмайди», «Олтин даврнинг ҳар они қадрли», «Билим ва меҳнат инсон кўрки», «Бирини ой билсанг, бирини қуёш» мавзуларидаги кечалар ўқувчиларда қизиқарли таассурот қолдирмоқда. Ёшларда ҳалоллик, ватанга муҳаббат, поклик, ишчанлик, дўстлик фазилатларини шакллантиришда А. Ғаниев, Р. Нуриддинова, Г. Обухова, Н. Қўчқоров, Д. Саидмуродова, А. Соколов каби жонкуяр педагогларнинг хизмати катта бўлаётир. Ўнинчи беш йиллик билим юртимиз ҳаётида ёрқин из қолдирди. Бу вақт мобайнида студентлар учун 300 ўринли ётоқхона, 100 ўринли ошхона қуриб берилди. Ўқув корпуси 150 ўринга кенгайди. Шу йиллар мобайнида 4 минг мутахассис мустақил ҳаётга йўлланма олди. Ўтган йили билим юрти турли ихтиосослар бўйича 857 нафар мутахассис тайёрлади. Бу йил эса «тез ёрдам» машиналарида ишлашга ихтисослашган фельдшерларнинг дастлабки битирувчилари мустақил ишга юборилади.

КПСС XXVI съезди Асосий йўналишларида кўрсатилган вазифаларнинг ҳаётга жорий этилиши бизнинг билим юртимизга ҳам янги истиқболлар очиб беради.

Ўн биринчи беш йилликда 2 минг талабага мўлжалланган янги ўқув комплекси қурилади. Қатор лабораториялар, фан кабинетлари ташкил этилади, кутубхона фонди янада бойийди. Ўқув самарадорлигини янада ошириш мақсадида медицина кадрлари тайёрлайдиган янги ўқув юртлари, шифохоналар билан ҳамкорлигимиз мустаҳкамланади.

Бизнинг жамиятда кишилар саломатлигини муҳофаза этиш давлат аҳамиятига эга бўлган, доим эътиборда турган ғоят муҳим масъулиятли вазифадир. Шундай экан биз бундан буён ҳам малакали ўрта медицина кадрлари етиштиришни такомиллаштирамиз.

А. МИРХЎЖАЕВ,
Охунбобоев номли республика медицина билим юрти директори.

ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТИ

МАВСУМГА ҲОЗИРЛАНИБ

Бекобод район пахта тозалаш заводига қарашли «Инқилоб» тайёрлов пунктининг ишчилари ўтган йилги мўл ҳосилни ўз вақтида қабул қилиб олишда яхши натижаларга эришдилар. С. Каримов, А. Маматов, М. Асроқулов сингари илғорлар 8,5 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин»нинг бир граммини ҳам нобуд қилмай пахта тозалаш заводига етказиб беришда катта жонбозлик кўрсатишди.

Айни дамларда пунктда иш янада қизғин. Ишчи-хизматчилар навбатдаги мавсумга пухта тайёргарлик кўриб, ҳозирнинг ўзидаёқ барча техника воситаларини ремонтдан чиқариб қўйдилар. И. Маматқулов, Э. Тожиқулов сингари усталар механизмларни сифатли ремонт қилиб, мавсумга эрта тахт қилиш келгуси ютуқлар гарови эканлигини яхши тушунган ҳолда бир сменада 1,5—2 ҳисса иш бажаришмоқда.

А. ҲАМЗАЕВ.

ПОЛИМЕР—СУВНИ... „ТОЗАЛАЙДИ"

Тошкент Давлат Университетининг олимлари оқинди сув учун ўзига хос «Шампунь» яратдилар. Бу ердаги коллоид химия кафедрасида саноат сувини тозалаш жараёнини 6 баравар тезлатувчи янги флокулянт модда синтез қилинди.

Тез тозаловчи модда — қуюқ ва шаффоф суюқликдир. У сувда осонгина эрийди ва ундаги муаллақ қаттиқ зарраларни тортиб тагига чўктиради. Минг куб метр булғанган сувни тозалаш учун бир килограммга яқин полимер электролит кифоя қилади.

Бу полимер модда Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг буюртмасига мувофиқ ишлаб чиқилди. Комбинат университет билан ҳамдўстлик қилиш тўғрисида шартнома тузганди.

Олмалиқликлар айланма сув таъминоти циклига ўтишга тайёргарлик кўрмоқдалар. Янги препарат ана шу проблемани ҳал этишга ёрдам беради.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVI съезди тарихий қарорларида қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг аниқ программаси белгилаб берилди. Бунда деҳқончиликнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш алоҳида аҳамиятга эга эканлиги яна бир бор таъкидланди. Қишлоқ хўжалигига оталиқ ёрдами кўрсатиш ҳам шу мақсадга хизмат қилмоқда. Халқимизнинг ажойиб анъанасига айланиб қолган бу ёрдам йилдан-йилга кенгайиб, унинг турлари кўпайиб бормоқда. Областимиз саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, маданий муассасалари ўнинчи беш йилликда ёрдам кўрсатиш бўйича кенг ҳажмдаги ишларни амалга оширдилар. Фақатгина ўтган йили унинг ҳажми салкам 6 миллион сўмликни ташкил этди.

Корхоналар ва ташкилотлар коллективлари қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш, ирригация шохобчаларини қуриш ва тартибга келтириш, дала шийпонлари, уй-жойлар, мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, клублар ва бошқа шу каби муассасаларни бунёд этишда иштирок этдилар.

Ўтган йили, айниқса, Аигрен шаҳар меҳнат коллективлари ўз оталиқларидаги колхозлар ва совхозларга самарали ёрдам беришди. Шунинг учун ҳам улар область шаҳарлари ўртасидаги ўзаро мусобақада голиб деб топилдилар. Область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлишди. Улар ўтган йили олтита чорвачилик биносини реконструкция қилиб бердилар, бешта ем-хашак цехини, 12 та дала шийпонини ремонтдан чиқардилар. Механик устаналар учун 80 минг сўмликдан кўпроқ станоклар ва асбоб-ускуналар ажратишди. Колхозлар ва совхозлар пахта далаларидан 12,6 минг тонна «оқ олтин» териб олишди. Чорвачилик эҳтиёжлари учун эса 3 минг тоннадан кўпроқ дағал ем-хашак тайёрладилар.

Шаҳар меҳнаткашлари ўз оталиқларидаги Пискент ва Оққўрғон районлари пахтакорларига ўтган йилги экин экиш палласида 16 та кўчма автоустахона, 19 та трактор ва бульдозер ажратишди. Шаҳардан юборилган 43 та автомашинада минерал ўғитлари ташилди. Бундан ташқари, чорвачилик биноларини қуриш ва ремонт қилишда, органик ўғитларни тўплашни механизациялаш, колхозлар территориясини ободонлаштириш ва дағал ем-хашак тайёрлашда ҳам қатнашдилар.

Масалан, «Промтехмонтаж» бошқармаси Оққўрғон районидаги Ҳамид Олам-жон номли колхозда чорвачилик фермасига борадиган 2,5 километр узунликдаги водопровод тармоғини монтаж қилиб берди. «Алмаликсвинецстрой» трести коллективи эса 2-«Пискент» совхозида 500 бошга мўлжалланган молхонани пардозлаш учун топшириб берди. Шаҳар меҳнаткашлари 11 минг тоннадан ортиқ дағал ем-хашак тайёрлаб беришди. Чорвачилик учун кўрсатилган ёрдам ҳажми 557 минг сўмликни ташкил этди.

Олмалиқликлар йил давомида қишлоқ хўжалик техникасини тайёрлаш ва ремонт қилишга сезиларли даражада ёрдам беришди. Улар механика устаналарини қуриш ва ремонт қилишда катнашдилар, техника ремонти учун анчагина миқдорда эҳтиёт қисмлар тайёрлаб беришди. Биргина қишлоқ хўжалик техникасини тайёрлашда 144 минг сўмликдан кўпроқ амалий ёрдам кўрсатилди.

Шаҳар меҳнаткашлари колхозлар ва совхозлар аҳоли пунктларини ободонлаштиришга ҳам яқиндан ёрдам бермоқдалар. Улар уй-жойлар, мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, клублар, водопровод тармоқлари, йўллар қуриш ва ремонт қилишда иштирок этмоқдалар. Пахтакорлар уйларини электрлаштириш ва газлаштириш бўйича ҳам ишлар амалга оширилди. Ҳаммаси бўлиб оталиқдаги икки район колхозлар ва совхозлари 1 миллион 20 минг сўмлик ҳажмдаги оталиқ ёрдамидан баҳраманд бўлди.

Янгийўл шаҳар меҳнат коллективларининг Янгийўл ва Чиноз районлари хўжаликларига бераётган ёрдамлари олиниди. Тайёрланган пичан миқдори 9625 тоннани ташкил этди. Умумхалқ хашари йўли билан 2500 бош чорвага мўлжалланган комплекс қурилди.

Шартнома мажбуриятлари асосида оталиқ ёрдами кўрсатишда Бекобод, Чирчиқ, Оҳангарон ва Янгиобод шаҳарлари ҳам яхши натижаларга эришдилар. Биргина Янгиобод шаҳридаги корхоналар ва ташкилотлар кўрсатган ёрдам ҳажми 400 минг сўмликка яқинлашиб қолди. Бошқа шаҳарлар меҳнат коллективлари ҳам зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Областимиз машинасозлари ўнинчи беш йилликда қишлоқ хўжалигини техника билан таъминлашни анча яхшиладилар, унумли ишлайдиган, механизаторларнинг иш шароити яхшиланган янги машиналар яратдилар ва пахтакорларга етказиб бердилар. Булар орасида «Ташсельмаш» заводи, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа айрим корхоналарнинг ишлари мақтовга сазовордир. Улар янги техникани яратиш, қишлоқ хўжалик машиналарига эҳтиёт қисмлар етказиб бериш муддатларига қатъий амал қилмоқдалар.

Областимизда ҳар йили минглаб олий ва ўрта малакали мутахассислар қишлоқ меҳнаткашлари сафига қўшилишяпти. Ўрта звено механизаторлари ва кадрларини тайёрлаш масаласи муваффақиятли ҳал этилмоқда. Бу соҳада Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти ҳамда «Ташсельмаш» заводининг ижобий тажрибаси диққатга сазовор ва кенг қўллаб-қувватлашга лойиқдир. «Ташсельмаш» заводида пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларини тайёрлаш бўйича ташкил этилган курсларни ўнинчи беш йиллик давомида 1160 киши битириб чиқди. Ҳаммаси бўлиб корхона тайёрлаб берган малакали механизаторлар 3400 кишига яқинлашиб қолди. Ҳозирги вақтда улар Ўзбекистондагина эмас, Қирғизистон, Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон ва Озарбайжон пахта далаларида ҳам фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Шаҳарлардаги корхона ва ташкилотлар коллективлари ҳар йили пахта йиғим-теримида фаол қатнашмоқдалар. Область хўжаликларида йиғим-терим ишлари оммавий тус олганда 250 мингдан ортиқ шаҳарлик хашарчилар қатнашди. Улар 78,3 минг тонна пахта териб бердилар.

Оталиқ қилаётган коллектив деҳқонларга унумли меҳнат қилиш учун, дам олиш ва маданий хордиқ чиқариш учун қулай шароитларни яратиб беришда ҳам тобора кўпроқ ёрдам кўрсатмоқдалар. Ҳаммаси бўлиб далачилик ва боғдорчилик бригадаларида 1825 дан ортиқ дала шийпони ремонтдан чиқарилди, ўнлаб шундай маданий ўчоқлар қуриб берилди.

Тошкент шаҳридаги ижодий коллективларнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари билан алоқалари тобора мустаҳкамланиб бораётганлигини мамнуният билан таъкидлаб ўтиш керак.

Бу йил областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида катта вазифалар турибди. Улар деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш, КПСС XXVI съезди қишлоқ хўжалигини ривожлантириш бўйича белгиланган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун қизғин кураш бошлаб юбордилар. Шаҳарлардаги меҳнат коллективлари бу ишда қишлоқ меҳнаткашларига ҳар томонлама амалий ёрдам кўрсатадилар.

ОТАЛИҚ ЁРДАМИНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

А. МИРЖАЛИЛОВ,
областпроф инструктори.

Дунё овози

АЛОҚАЛАР РИВОЖЛАНМОҚДА

ВЕНА, 24 март. (ТАСС мухбири). Совет Иттифоқи билан Австрия ўртасида савдо-иқтисодий алоқалар муваффақиятли ривожланмоқда, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Австрия савдо, ҳунармандчилик ва саноат министри И. Штарибахер. Кейинги ўн йил давомида товар оборoти анча кўпайди. СССР билан Австрия республикаси ўртасида иқтисодий, илмий-техникавий ва саноат ҳамкорлигини ривожлантириш ва чуқурлаштиришнинг 1981—1990 йилларга мўлжалланган ва Москвада имзоланган узоқ муддатли программаси муносабатларимизни мустаҳкамлаш учун катта замин яратади ва умид қиламизки, яқинда бошланган совет беш йиллиги бунга ёрқин тасдиқлайди.

И. Штарибахер Совет—Австрия муносабатларининг ривожи тўғрисида гапириб, «Линц-Корнейбург» кемасозлик корхонасида Совет Иттифоқи учун кемаларининг янги турқумини қуриш тўғрисида бир битимга келинганлиги катта аҳамият касб этишини таъкидлади. Мазкур корхонада совет буюртмалари асосида турли мақсадлар учун мўлжалланган юздан ортиқ кема қурилди. Машинасозлик, приборсозлик, химия, металлургия соҳасидаги ҳамкорлик учун ҳам яхши истиқболлар мавжуд.

Австрия, деди министр, қўшилмаслик сиёсатини актив ўтказиб келмоқда. Биз ишонамизки, Европа учун кескинликни юмшатишдан бошқа сиёсат бўлиши мумкин эмас.

А. КОВРИГИН.

ПЕНТАГОННИНГ ХАТАРЛИ РЕЖАЛАРИГА ҚАРШИ

АҚШ иттифоқчилари орасида ғарбий Европада Америкининг энг янги «Першинг-2» ва «Томагавк» ракеталари, шунингдек нейтрон қуролини жойлаштириш режаларига қарши оппозиция кучаймоқда.

НЬЮ-ЙОРК. «Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, Ғарбий Европа социал демократик ва социалистик партиялари вакилларининг Амстердам, Осло ва Парижда ўтган учрашувларида бу ташкилотлар Пентагон режаларига ишончсизлик билан қарадилар ёки унга қарши чиқдилар.

Американинг расмий кишилари ва уларнинг ғарбий Германиядаги кўплаб шериклари «Скандилюкс» деб аталган группа — Голландия, Бельгия, Дания ва Норвегия ўртасидаги учрашувларни ғоят ташвишланиб кузатдилар, деб ёзади газета. Улар келишмовчилик ҳаракати етарли даражада қўллаб-қувватланиб, ракеталарни жойлаштиришга халақит бериши мумкин. Шунингдек, Европа хавфсизлигининг асосий проблемалари юзасидан энг аввало ГФР ва Италияда жамоатчилик фикрини аниқлаш соҳасида янги проблемалар ва қийинчиликларни вужудга келтириш мумкин, деб ҳисобламоқдалар.

ВАШИНГТОН. Бу ерга визит билан келган Нидерландия мудофаа министри Питер Б. Дегес Пентагон бошлиғи К. Уайнбергерга унинг мамлакати ўз территориясида нейтрон қуролига эга бўлишни истамайди, деб маълум қилди. АҚШ мудофаа министрлигининг расмий вакиллари ана шу ҳақда хабар бердилар.

ЛОНДОН. Жанубий Англия бинокор ишчилари касаба союзининг регионал бўлими Англия ерида ўртача олисликдаги Америка ядро-ракеталарининг янги турқумини жойлаштиришга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган барча қурилиш ишларини бойкот қилишга даъват этди. Мазкур касаба союз ташкилотининг секретари А. Вудс «Вьюпойнт» газетасида шу ҳақда ёзади.

«Мамлакатимизнинг барбод бўлишига сабаб бўладиган қурилиш ишларидан воз кечиш — Британия қурувчиларининг маънавий бурчидир», деб таъкидлайди А. Вудс.

СЕССИЯ ТУҲТАБ ҚОЛДИ

ПАРИЖ, 24 март. (ТАСС). Страсбургда ўтаётган Европа парламенти маъмурий ва хизмат аппарати ходимларидан 800 киши эълон қилган забастовка туфайли ўз сессиясини тўхтатиб қўйди. Забастовкачилар меҳнат шароитларининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ГАВАНА. Кубанинг Санти-Клара шаҳрида педагогика масалаларига бағишланган 5-миллий илмий конференция ўз ишини тугатди. Конференцияда маориф министри Хосе Рамон Фернандес нутқ сўзлаб мамлакатда ўқитувчи кадрларни тайёрлаш борасида катта ишлар қилинаётганлигини айтди. Республика педагогика институтларида ва олий ўқув юртларида 60 мингдан зиёд киши таълим олмоқда. Сўнгги йилларда битирувчилар сони анча кўпайди, тайёрлаш сифати яхшиланди.

Конференция қатнашчилари маориф системасини яхшилашга бағишланган 200 дан зиёд илмий ишни кўриб чиқдилар.

● БРЮССЕЛЬ. Бельгияда мамлакат коммунистик партиясининг 60 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик бошланди. Ҳозирги сиёсий, иқтисодий ва социал вазиятда, деб таъкидлайди шу муносабат билан «Драпо» ружа» газетаси, Бельгия коммунистик партиясининг роли ҳамда Бельгия коммунистларининг фаолияти янада кўпроқ катта аҳамият касб этмоқда.

Юбилейни байрам қилишга тайёргарлик кўриш учун ташкилот комитети тузилди. Партиянинг 1921 йилдан шу кунгача бўлган фаолияти асосий босқичларини акс эттируачи тарихи тўғрисидаги ҳужжатларни тўплаш — ташкилот комитетининг вазифасидир.

(ТАСС, 24 март).

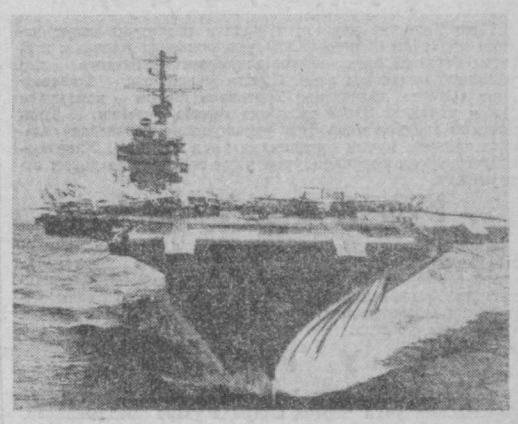

АҚШ Сальвадордаги воқеалар атрофида урушқоқлик вавасасини авж олдирмоқда. Норфолкдаги (бу ерда АҚШ Атлантика флотининг асосий базаси жойлашган) Америка ҳарбий-денгиз кучлари қўмондонлигининг вакили расмий равишда шуни тасдиқладики, Кариб денгизида «маневрлар ўтказиш учун» 40 дан ортиқ ҳарбий кема, жумладан, «Америка» авианосеци (суратда), 6 та атом крейсери ва бошқалар жалб қилинган.

Камера Пресс—ТАСС фотоси.

ЯНГИ шеърлар

Анвар ИСРОИЛОВ

ГУЛЛАР ОЧИЛУР

«Хушхонлар дам урса гуллар очилур»—
Будир қадимий бир ривоят сўзи.
Бунн бағрингда ҳар азиз жон билур,
Сенда йўқдир гулсиз гўшанинг ўзи.
Демакки, пок нафас хушхонларинг кўп,
Ҳали ёзилмаган меннинг достоним.
Ўзбекистон — суюк онайн маҳбуб,
Ўзбекистон — меннинг Қўшиғистоним!

БАҲОР ЭРТАСИ

Ажиб бокирадир баҳор эртаси,
Саодат сурати— кўз қарогинда.
Махмурдир булбуллар—гулшан эркаси,
Нажиб бир қўшиқ—дил зарварогинда.

Порлоқ ниятлардан ёришиб шуур,
Шукроналар деймиз қисматларга жим.
Севинч қушларининг парвозларн ҳур,
Сен ҳам ўзгачасан бугун, азизим.

Нафасинг муаттар бўйга қўшилиб,
Ясар мўъжизалар ҳужайрасини,
Кечган ҳар лаҳзаин муборак билиб,
Қутлаймиз қўшиқни—кўнгил сасини.

Бу шундай айёмдир, бизнинг қалб бўлиб
Муҳаббат гимнини айтурлар қушлар.
Юраклар сафобахш сурурга тўлиб,
Ўнгидан келурлар энг яхши тушлар.

ОЛТИН ТИЛСИМЛАР

Далаларда эсди насимлар
Кўнгилларга равшанлик солиб,
Очилдилар олтин тилсимлар,
Тун устидан тонг келди ғолиб.
Кўнгилларга равшанлик солиб
Кўк тўрида жилмайди қуёш.
Ҳар жон зоти ҳайратда қолиб,
Ғафлатлардан кўтардилар бош.
Очилдилар олтин тилсимлар
Ва ишқ қурди қалбда ошиён.
Бу ҳислатдан нарида — кимлар?
Шодлик кези қай кўзлар гирён?
Тун устидан тонг келди ғолиб,
Дил тумани тарқалиб кетди.
Куйла, мутриб, қўлга соз олиб,
Соғинган жон баҳорга етди.
Далаларда эсди насимлар.

МИТТИ БОЛАКАЙ

Саркаш шамолларнинг эмас дили санг —
Болалар зорига туришади шай.
Мени болаликка қайтардинг билсанг,
Варрак учираётган митти болакай:
Энг дастлабки йиллар—урушдан сўнггя,
Унча ҳою-ҳавас сиғмас юракка.
Ҳозиргидай ёнди кўзимнинг ўнги
Маҳлиё боқиб кўк тўла варракка.
Неларни кўрмаган бу қадим осмон:
Кундузи — қуёшни, тун—юлдузларни...
Баҳорга талпинган турналарсимон —
Бу он сўроқлайди кўнгил сизларни.
Митти болакайлар — толе улғайтган —
Шу лаҳза оппқкан пок осмон сари —
Урушдан қайтмаган ва ёки қайтган
Қай бир солдатларнинг неварали.
Сен ҳам бугун митти болакай ахир,
Нечоғлиқ ҳасратлар, ғамдан нарнсан.
Сен ҳам ахир митти болакай, қай бир
Тирик ё йўқ солдат неварасисан.
Гўё кунн кеча: осмонда кўзим,
Варрак ипларида эди титроқ даст...
Сал кам қирқ йил ўтди, излаб дил сўзим
Яна кўзим кўкда, мен — бир шеър параст.
Варрак учирмоқнинг завқи бор ўзга,
Бўлади Ер-осмон ораси яқин.
Ва самолар сирли кўринар кўзга —
Шунда туғилгандир олов ва чақин...
Бу кез сенинг учун қайгадир ғойиб,—
Елларга илтижо қилурман атай.
Билиб қўй: кутмоқ ҳам ҳиндир ғаройиб,
Варрак учираётган митти болакай.
О, варрагинг қолиб кетмайди пастда,
Ахир унга муштоқ офтоб висоли.
Қалбим шеър тилайдир ушбу нафасда
Шамолнин кутган варрак мисоли.
Олдингдаги ҳаёт кашфи сингари —
Олис парвозларда тўсиқ билма, ҳай —
Болаликнинг тубсиз осмони сари
Варрак учираётган митти болакай.

Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводининг клубида меҳнаткашларнинг кўнгилли дам олишларини таъминлаш мақсадида кўплаб тадбирлар ўтказилмоқда. Яқинда бу ерда таниқли санъаткорлардан бир группаси меҳмон бўлишди. Юқоридаги суратда: [чапдан ўнгга] композиторлар Владимир Милов, Феликс Янов-Яновский, клуб мудири Анвар Исроилов, Ўзбекистон ССР композиторлар союзи правлениесининг раиси Энмарк Солиҳов, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Эдуард Қаландаров, композитор Шоҳида Шоймардонова, санъатшунослик кандидати Галина Муравьёваларни кўриб турибсиз: ўртадаги суратда: ёш санъаткорлар Леонид Макеев ва Малика Алимова ҳамда хоннанда Раъно Шарипова пастда қўшиқ ижро этмоқдалар.

ПЯ Григорий фотолари.

КАСБ ТАНЛАШ ОЙЛИГИ

Шу кунларда қайси мактабга борманг, юқори синф ўқувчилари ўртасидаги қизғин баҳснинг устидан чиқасиз. Ўқув йили ниҳоясига яқинлашган сари ҳар бир балоғатга етган йигит-қизни ким бўлсам экан, деган савол хаёлга солади.

Мактабимиз комсомол ташкилоти юқори синф ўқувчилари билан касб танлаш борасида муайян ишларни олиб боряпти. Жумладан, яқинда район комсомол комитети билан ҳамкорликда касб танлаш ойлигини ўтказдик. Унда саккизинчи ва ўнинчи синф ўқувчилари қатнашдилар. Мактабимизга шаҳардаги 158- ва 85-ҳунартехника билим юртлари вакиллари келиб, ўқувчилар билан суҳбат қуришди.

Ойлик давомида махсус график бўйича битирувчиларимиз саноат корхоналарига экскурсия ҳам уюштирдилар. Тошкент нон ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Матбуот» бирлашмаси ва бошқа корхоналарда бўлган йигит-қизларимиз у ердан зўр таассуротлар билан қайтишди. «Леннинча яшаб, ленинча ўқиймиз» мавзуида ўтган комсомол йиғилиши ҳам ана шу масалага бағишланди.

Мактабимизда ҳунар танлаш устида изчил иш олиб борилаяпти. Ёшларни меҳнатга жалб этишда касб танлаш ойликлари ўтказиш тажрибаси бизнинг мактабимиз мисолида ўзини оқлади. Ойлик якунлари бўйича ота-оналар мажлиси ҳам бўлиб ўтди.

Район ҳунар-техника билим юртларида ўтказилган очиқ эшиклар куни ҳам яхши натижа берди. Мактабимиз ўқувчилари билим юртларини бориб кўрдилар, касб сирларини эгаллаётган ёшлар билан қизғин суҳбатлашдилар. Шубҳа йўқки, бу тадбирларимиз шонли ишчилар синфига янги муносиб ўринбосарлар келиб қўшилишига хизмат қилади.

Р. ҒАНИЕВА,
Октябрь районидаги 40-мактаб комсомол ташкилотининг секретари.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ЎСИМЛИКЛАРДАН — ПЛАСТМАССА

БУЮК Британиядаги Манчестер университетида ўрмон ва деҳқончилик чиқиндиларидан пластмасса олиш усули ишлаб чиқилди.

Шундай пластмасса ҳосил қилиш учун зарур бўладиган целлюлоза дарахтдан ерга тушган барглар, ҳашак-хушак маккажўхори барги, шакар қамиш қолдиқлари ва умуман, қайта ишлаш саноатининг чиқиндиларидан тайёрланади. Бунинг учун хом ашё дастлаб целлюлоза эритмаси билан қайта ишланади.

Институт мутахассислари фикрича, ўсимликлардан полимерлар тайёрлашни саноат миқёсида кенг йўлга қўйиш учун яна икки-уч йил керак бўлади.

«РАВАР» МАҲСУЛОТИ

ВАРШАВАДАГИ «Равар» радио заводида денгизда балиқ овлайдиган кемалар учун янги моделдаги раднолокаторлар ишлаб чиқарила бошланди. Мазкур моделлар хилма-хил метеорологик шароитда ишлашга мўлжалланган.

Умуман, кейинги йилларда бу корхона тайёрлаётган радиолокаторлар Польшанинг барча балиқчи кемаларида ўрнатилган бўлиб, балиқ маҳсулоти олиш ҳажмини икки ярим баравар оширишга имконини берди.

ЕНГОҚ ЧАҚАДИГАН МАШИНА

Шу пайтгача ёнғоқ асосан қўлда чақилиб келинган. Табиийки, бу усул саноатни кўп миқдорда зарур хом ашё билан таъминлаш имконини бермайди.

Шу боисдан Францияда ёнғоқ чақадиган машина яратилди.

Машинанинг ишчи органи параллель равишда айланадиган иккита дисксдан иборат бўлиб, унинг чўқурчаларн бор. Майдароқ ёнғоқлар чўқурчанинг ичига, йирикроқларн эса устига тушириладн. Дисклар бир-бирига қарши айланганда ёнғоқлар бирин-кетин чақилиб, мевасн пўсти билан бирга пастга тушади ва у ерда ажратиб олинади.

Мазкур машина бир соатда 130 килограмм ёнғоқни чақиши мумкин.

СИГАРЕТА—ЁНҒИН САБАБЧИСИ

Бу воқеа ўтган йилнинг баҳорида содир бўлган эди. Глиэр номли республика музика мактаб-интернати ётоқхонасига ўт кетди. Орадан олти минут ўтар-ўтмас бу ерга ўт ўчириш бўлинмаси хизматчилари етиб келдилар. Мажид Икромов, Эркин Жўманов ва бошқалар бир неча ҳаяжонли дақиқаларда фидоийлик кўрсатмаганларида, ёнғин катта кўнгилсизликка олиб келиши ҳеч ган эмасди. Улар ёнаётган бинодан 13 ёшли Л. Сайдаметов, О. Тимофеева, В. Иатко, Р. Қодировалар-ни олиб чиқдилар. Ўт ўчирилди. Ёнғин натижасида икки иш кабинети, йўлакнинг катта қисми ва иккита пианино шикастланди...

Кўп ўтмай унинг сабаблари аниқланди. Тўққизинчи синф ўқувчилари бўш хонага кириб олиб, сигарета чеканлар. Ўчирилмаган қолдиқни қоғоз тўла саватга ташлашган. Ана шу эҳтиётсизлик катта ёнғиннн келтириб чиқарди.

Яна бир мисол. Киров районидаги Руднёв кўчасида яшовчи Ю. Рейндвальд «Главташкентстрой»га қарашли УАЗ-469 маркали автомашинани ремонт қилаётиб, ўчирилмаган сигарета қолдиғини челакдаги бензинга отиб юборган. Бир зумда гаражни кучли аланга қоплаган. Машина, запас қисмилар, бўёқ, бензин ва бошқа ашёмлар билан бирга шофёрнинг ўзи ҳам ёна бошлаган. Эътиборсизлик 25 ёшли Ю. Рейнвальдни ҳаётдан олиб кетди. Унинг онаси ва укаси эса қаттиқ жароҳатланди.

Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Чекувчилар ўз эҳтиётсизликлари билан ёнғинга сабаб бўлмоқдалар. Пойтахт шаҳрида ҳар уч ёнғиннинг бири чекувчилар туфайли юз бермоқда. Турар-жойлардаги кўнгилсиз ҳодисаларнинг қарийб 75 процентига ҳам чекувчилар сабабчи бўлаётганлиги жуда ачинарли ҳолдир. Чекиш оқибатида содир бўлган ёнғинларнинг сони ортиб бораётганлиги машини ташвишга солади.

Чекишнинг инсон соғлигига келтираётган зарари, ёки атроф-муҳитни бўлгаётганлиги ҳақида кейинги пайтда кўп гапириладиган бўлиб қолди. Бироқ, папирос ёнғин хавфини ҳам туғдираётганлиги, чекувчилар бу одатлари билан ёшларга салбий намуна кўрсатаётганликлари хусусида яна бир марта эслатиб қўйиш зарар қилмасди.

Мамлакатимизда чекишга қарши кураш бўйича қатор тадбирлар амалга оширилаётир. Ўтган йили Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳам бу мавзуда махсус қарор қабул қилди. Қарорда жамоат жойларида, даволаш-профилактика муассасаларида, театр ва кинотеатрларда, маданнят уйлари, мактаблар, магазинлар, умумий овқатланиш корхоналари, жамоат транспорти, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, олий ва ўрта ўқув юртларида чекиш қатъиян тақиқланган.

Лекин, бу қарорга ҳамма жойда амал қилинаяпти, деб бўлмайди. Атрофга бир назар ташланг. Магазин ва театрда, жамоат ерларида чекаётган кишиларни учратиш мумкин.

Давлат ёнғин назорати органлари томонидан жазоланган пойтахтдаги Горький номли театр маъмурияти муассасада чекишни қатъиян тақиқлаб, буйруқ чиқарди. Лекин бу билан масала ҳал бўлди, деб айта олмаймиз. Ҳали кўп ишлаш керак.

Умуман буйруқ ва кўрсатмалар билан иш битмайди. Омма орасида тушунтириш ишларини кучайтириш керак. Давлат, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг фаол иштирокидагина чекишга қарши муваффақиятли кураш олиб бориш мумкин.

Чекиш соғлиққа зарар бўлишигина қолмай, бахтсиз ҳодисаларга ҳам олиб келишини сира унутмаслик лозим.

Б. ҚОСИМОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги ёнғиндан сақлаш бошқармаси бошлиғи.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 27 март куни ўтказилади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

НОЕБ ТОПИЛМА

КЎЗАЧАДА 415 ТАНГА

Тошкентдаги Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейида нумизматика бўлими бор. Бу бўлимда эрамиздан аввалги IV асрдан тортиб, то ҳозирги давргача Ўрта Осиё ерларида ҳамда мамлакатимизнинг турли жойларида зарб қилиниб, ўз пайтида муомалада бўлган ҳар хил тангалар намойиш этилади. Инл сайин бўлим янги экспонатлар билан бойимоқда.

Яқинда Коммунистик районидаги Киров номли 26-мактаб ўқувчилари «Правда» колхози еридан оқиб ўтувчи Қорасув канали қирғоғидан сирли кўзача топиб олдилар. Унинг ичидан 415 дона эски заналгаб кетган мис тангалар чиқди. Болалар топилмани тарих ўқитувчиси Ш. Мусраллиевга кўрсатишди. Ўқитувчи ўз навбатида тангаларни Ўзбекистон халқлари тарихи музейига келтирди.

Музей илмий ходимларининг аниқлашларича, мазкур тангалар 15—16 асрларда зарб қилинган экан.

Топилма Ўрта Осиё халқларининг тарихи ҳақидаги маълумотни янада бойитади.

С. ҒОФУРОВ.

▲ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МУШОИРАСИ.
▲ НОДИР ДАРАХТ.
▲ ТАНГАЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.
▲ СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ.

ЧЕТАН

ТАБИАТ хазинаси битмас-туганмасдир. Ўлкамиз ўсимлик дунёси ниҳоятда бой ва ранг-баранг. Тоғли районларда арча, қарағай, ёнғоқ ва бошқа дов-дарахтлар билан бирга ёввойи ҳолда ўсадиган четан дарахти ҳам жонажон табиатимиз нодир эҳсонларидан саналади.

Четан мевали ва манзарали дарахт бўлиб, ҳосили шода-шода ҳолда сариғайиб пишади. Барги кўркам, ёғочи қизғиш рангда. Бўйи 5—6 метрга боради.

Четандан халқ хўжалигида, масалан, саноатда, медицинада фойдаланилади. Чиройли, қаттиқ ёғочи мебель, музика асбоб-ускуналари ясашда қимматли хомашёдир Пўстлоғи, барги ва меваснидан медицинада турли касалликларни даволашда қўлланилади. Унинг ошқозон, ичак, буйрак, жигар, талоқ фаолиятини яхшилашда нафи, айниқса каттадир. Пўстлоғи яра-чақаларга даво. Барги томир, қон босимн касалликларини даволашда ишлатиладиган шифобахш табиий дори-дармон саналади. У киши организмн учун зарур бўлган углеводлар, оқсил моддалари, мойлар, танидлар, бўёқлар, витаминлар, органик кислоталар, минерал тузлар ва бошқа микроэлементларга бой.

Четанни табиий ҳолда Чотқол, Фарғона, Ҳисор, Псков ва Угом тоғларининг ўрта минтақасида учратиш мумкин. У уруғидан экиб кўпайтирилади. Бу ўсимлик жой танламайди, ҳамма ерда — йўл четкалари, боғларда, ҳовлиларда ҳам кўкариб ҳосил бераверади.

Четан раъногуллилар оиласига мансуб бўлиб, илмий тилда «Зорбус персика» русча эса «Рябина» номи билан юритилади. Афсуски, бу гўзал ва кўркам, ҳикматли ва бениҳоя ҳосиятли шифобахш ўсимликни кўпайтириш ҳақида жиддий қайғурилмаяпти. Мазкур дарахтни «Қизил китоб»га ёзиб қўймасликларидан олдин область табиатни муҳофаза қилиш жамияти раҳбарлари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари керак. Зотан, Бўстонлиқ районн, Оҳангарон ва Ангрен воҳаси бу ўсимликни кўпайтириш учун энг қулай табиий маскан бўла олади. Аҳир она табиатдан улуғроқ ва муқаддасроқ неъмат йўқ, дейди доноларимиз.

М. ТУЙЧИЕВ,
табиатшунос олим.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Тошкент область матбуот жамиятининг
ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1981-82 ўқув йилига
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ошпаз-нулинарлар (IУ разряди), тайёрловчилар, озиқ-овқат ва саноат молларининг сотувчилари, контролёр-кассирлар, кондитерлар (IУ разряди).

ЎҚИШ МУДДАТИ:
ошпаз-нулинарлар ва кондитерлар учун икки йил бўлиб, 17 ёшдан юқори бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.
Сотувчилар, контролёр-кассирлар, тайёрловчилар учун бир йил бўлиб, ўрта маълумотга эга бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқишга кираётганлар область, район ёки қишлоқ матбуот жамиятининг йўлланмаси бўлган тақдирда суҳбат ўтказиш йўли билан қабул қилинади.

Ариза ва ҳужжатлар 1981 йилнинг 25 апрелидан 25 августигача қабул қилинади.

МАНДАТ КОМИССИЯСИ 15—25 АВГУСТ КУНЛАРИ УТКАЗИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, маълумоти ҳақида гувоҳнома (асл нусха), 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см, ҳажмдаги 4 дона фотосурат, меҳнат дафтарчаси (агар бўлса), область, район ёки қишлоқ матбуот жамиятининг йўлланмаси, турар жойидан справка.

Паспорт ва ҳарбий билет ўқишга кирувчининг ёнида бўлиши керак.

Қабул қилинганлар стипендия билан таъминланадилар: ошпаз-нулинарликка, озиқ-овқат ва саноат моллари сотувчилиги, кондитерликка, кассир-контролёрликка ўқиётганлар 32 сўм, тайёрловчиликка ўқиётганлар эса 70 сўм стипендия оладилар.

Қизлар учун ётоқхоналар ажратилади.

ЎҚИШ УЧУН КЕТГАН ВАҚТ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРИТИЛАДИ.

адресимиз: Тошкент шаҳри, Куйбишев район, Путилов кўчаси, 16-автобуснинг «Касб касалликлари институти» бекати), 210 «а»-уй.

Телевидение

МТ—«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — Яширин обком ҳаракатда. 3-серия. 11.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Китоб ҳафталиги. 16.25 — «Уфқ», «Дадам, ойим мен — ҳаммамиз спортчиларимиз». 17.25 — Кинопрограмма. 17.40 — Телевизион бадиий фильм. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Очиқчасига гап. 20.10 — Яширин обком ҳаракатда. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Эртага халқаро театр куни. 23.05 — Дунё воқеалари.

ЎзТВ-I

11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Билмасвой қуёшли шаҳарда. 11.50 — Фильм-концерт. 12.15 — Буратино саргузашти. Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 18.05 — Кўрсатувлар программаси. 18.10 — Кўғирчоқ фильм. 18.20 — Интернационал дўстлик клуби. 19.00 — Техника тараққиёти учун. 19.30 — Образ ва ранглар устаси. 20.05 — Фильм-концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Кўкламги экиш — биринчи имтиҳон. 22.25 — Кино оламида. 23.35 — Кўрсатувлар программаси.

ЎзТВ-II

18.35 — Кўрсатувлар программаси. 18.40 — Марина. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Қишлоқ ёшлари. 20.45 — Реклама. 21.05 — Ҳужжатли фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/III да Кузнинг биринчи куни (12.00, 15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/III да Тошкентнинг нозанин маликаси.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/III да Баланд дорга осилма (12.00, 15.00, билетлар сотилган).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА мактаб ўқувчиларининг баҳорги каникул кунларида «Ўргатилган айиқлар» аттракционининг гастроллари (10, 13, 16, 19.30 да).

ОҲАНГАРОН «САНТЕХЛИТ» ЗАВОДИГА

электр таъминоти бўйича инженерлар ва техниклар; инженерлар ва техниклар, саноат ускуналарининг механиклари, қуюв ишлаб чиқариши мастери вазифасига инженерлар ва техниклар, 3—5 разрядли электрослесарлар, 4—5 разрядли токарлар, 4-разрядли кранчилар

КЕРАК

[illegible] кишилар ётоқхона, оилаликлар бир йил ичида турар жой-билан таъминланадилар.

МЕҲНАТ ҲАҚИ — ШАРТНОМА БЎЙИЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Оҳангарон шаҳри.

Н. И. Вавилов номидаги Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ ўсимликлар физиологияси ихтисоси бўйича катта илмий ходим ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент область, Оржоникидзе район, (Ботаника).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Куйбишев шаҳрида шаҳар телефон тармоғи номерлари олти рақамлидан етти рақамлига ўзгартирилди. Энди номерларга «2» рақами қўшиб терилади.

Масалан: Куйбишев шаҳридаги справка хизматига чиқиш учун 8+8462 332583 ни теришг зарур.

Республика шаҳарлараро телефон станцияси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР, ОЧКОЛАР

ҚЎЛ ТЎПИ

Кеча Тошкент қишлоқ хўжалиги институти спорт залида қўл тўпи бўйича СССР чемпионатида иштирок этаётган биринчи лига командаларининг навбатдаги тур ўйинлари ниҳоясига етди. Сўнгги учрашувда Тошкентнинг «Старт» коллективи Терасполь шаҳри командаси билан учрашиб 31:29 ҳисобида ғалаба қозонди. Тошкентлик гандболчилар беш учрашувнинг барчасида ғалабага эришиб, кучли олтиликдан ўрин олдилар. Улар навбатдаги турда совринли ўрин учун курашишни давом эттиришади.

ВОЛЕЙБОЛ

Харьков шаҳрида волейбол бўйича олий лига эркаклар командалари ўртасида навбатдаги тур ўйинларига старт берилди. Республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган Тошкентнинг «Динамо» командаси биринчи учрашувда Олмаотанинг «Дорожник» коллективини 3:0 ҳисобида мағлуб этди.

КУРАШ

Ўсмирлар курашнинг фарғонача усулида республика биринчилиги учун Чортоқ шаҳрида ўзаро беллашдилар. Фарғона области терма командаси мусобақа голиби бўлди. Тошкентлик курашчилар эса иккинчи ўринни эгалладилар. Ҳурмат шоҳсупасининг юқори погонасига кўтарилганлар орасида уч ҳамшаҳримиз бор. Булар А. Ҳўжаев, Р. Матанов ва Ш. Мирзақуловлардир.

ЗАМОНАВИЙ ТЎРТКУРАШ

Тошкент область комсомол комитетининг «Тошкент баҳори» совринн учун чим устида хоккей мусобақалари Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози стадионида бўлиб ўтди. Турнирда Москва, Харьков, Олмаота, Душанбе, Ленинград, Тошкент шаҳарларидан келган кучли қизлар командалари ўзаро куч синашдилар. Мамлакат чемпионатининг олий лигасида иштирок этаётган пойтахтнинг «Крилья Советов» командаси соврин эгаси бўлди. Майдон эгалари—«Политотдел» колхози қизлари иккинчи, яна бир олий лига вакили—Москва физкультура институти қизлари эса учинчи ўринни эгалладилар.

ЧИМ УСТИДА ХОККЕЙ

Ёшларнинг республика спорт ўйинлари программасига кирувчи замонавий тўрткураш мусобақалари бўлиб ўтди. Самарқанд шаҳрида ўтган бу баҳсларда тошкентликлар ўз устунликларини намойиш этишди. Улар барча турлар бўйича биринчи ўринни эгалладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС. 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат — 325757; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик— 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир—325894.

Р. 01886. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64683. В. 1569.